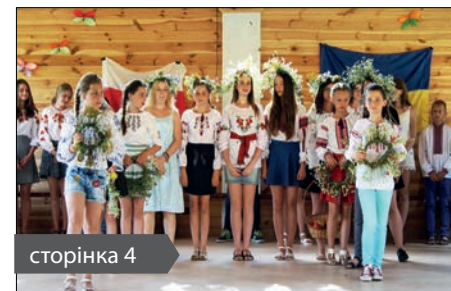

Головна мета – відеофіксація
спогадів свідківGłówny cel – sporządzenie
notacji filmowych

сторінка 2

Невдовзі друга частина
Літньої школи польської мовиWkrótce drugi turnus
Letniej Szkoły Języka Polskiego

сторінка 4

У Караганді є віра

W Karagandzie jest wiara

сторінка 5

Відвідали спільні
богослужінняWzięli udział we wspólnych
nabożeństwach

сторінка 9

Зміцнення східного флангу

Wzmocnienie wschodniej flanki

сторінка 12

«Słowa wydają się zbędne...»

«Слова здаються зайвими...»

На Волині по раз kolejny odprawiono nabożeństwa i przeprowadzono różne naukowe i społeczne przedsięwzięcia poświęcone tragicznym wydarzeniom ukraińsko-polskiego konfliktu w latach 1943–1944.

9 lipca we wsi Mielnica w rejonie kowelskim odprawiono mszę świętą w intencji ofiar rzezi wołyńskiej. Odbyła się ona obok grobu, w którym leżą niewinnie zamordowani Polacy: proboszcz parafii świętego Józefa ks. Wacław Majewski, aptekarz, dyrektor szkoły, kierownik poczty, gospodyni księdza i członkowie ich rodzin. Rozstrzelano ich pod lasem, 3 km za wsią, wczesnym rankiem 18 marca 1943 r. Na początku lat 60. ich zwłoki zostały ekshumowane i dzięki pomocy mieszkańców Mielnicy pogrzebano je w dwóch trumnach na wiejskim cmentarzu. Wtedy też postawiono niewielki pomnik z gwiazdą. Po uzyskaniu przez Ukrainę niepodległości zamieniono go na krzyż. 9 lipca 2016 r. krzyż został poświęcony i nad mogiłą odmówiono wspólną modlitwę.

W nabożeństwie pod przewodnictwem ordynariusza diecezji łuckiej Kościoła Rzymskokatolickiego, biskupa Witalija Skomarowskiego wzięło udział duchowieństwo prawosławne i katolickie, przedstawiciele władz, pracownicy Konsulatu Generalnego RP w Łucku na czele z Ambasadorem RP na Ukrainie Henrykiem Litwinem, członkowie polskich organizacji i licznie przybyli lokalni mieszkańcy.

W wywiadzie dla telewizji «EWTN Ukraina» biskup Witalij Skomarowski powiedział: «Ta nasza ziemia wołyńska jest obficie skropiona krwią niewinnie zabitych ludzi. Teraz my, ich potomkowie, możemy wspólnie się gromadzić i wspólnie modlić o ich spoczynek i pokój w naszych duszach. Jest to bardzo ważne, to nas uzdrawia. Jak tylko przybyłem na Wołyń i po raz pierwszy odprawiałem podobną mszę we wsi Skircze, miłym zaskoczeniem dla mnie był udział w niej miejscowej ludności, udział władz lokalnych, ich wsparcie i pomoc w organizacji modlitwy. [...] My, nasze pokolenie, powinniśmy się modlić o pokój i czynić wszystko w kierunku pojednania i przebaczenia. Widzę tę chęć porozumienia ze strony polskiego i ukraińskiego narodu. Należy szukać tego porozumienia».

10 lipca w katedrze Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Łucku odbyła się msza żałobna. W homilii wygłoszonej przez ks. prof. Henryka Skorowskiego z Katolickiego Uniwersytetu imienia Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (którą na żywo tłumaczył biskup Witalij Skomarowski), mówiono nie tylko o pamięci ofiar, ale też o zdolności nas, współcześnie żyjących, do

На Волині черговий раз було проведено молебні, наукові й суспільні заходи, присвячені трагічним подіям українсько-польського протистояння 1943–1944 рр.

9 липня в селі Мельниці Ковельського району відбулася меса в пам'ять про жертв Волинської різанини. Пройшла вона поблизу могили, у якій спочивають невинно вбиті поляки: настоятель парафії Святого Йосифа, отець Вацлав Маєвський, аптекар, директор школи, керівник пошти, господаря дому священика та їхні рідні. Їх розстріляли під лісом, за 3 км від села, рано-вранці 18 березня 1943 р. На початку 60-х рр. їхні тіла ексгумували та за допомогою місцевих мешканців поховали у двох трунах на сільському кладовищі. Тоді ж там встановили невеликий пам'ятник із зіркою. Після отримання Україною незалежності його замінили на хрест. 9 липня 2016 р. його висвятили, а на місці провели спільну молитву.

У богослужінні під головуванням єпископа-ординарія Луцької дієцезії Римо-католицької церкви Виталія Скомаровського взяли участь православне та католицьке духовенство, представники влади, працівники Генерального консульства РП у Луцьку на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом РП в Україні Генриком Літвіном, члени полонійних

організацій та численні місцеві мешканці.

В інтерв'ю телебаченню «EWTN Україна» владика Віталій сказав наступне: «Наша волинська земля щедро полита кров'ю невинно загиблих людей. Тепер ми, їхні нащадки, можемо разом збиратися і молитися за їхній упокій та за мир у наших душах. Це дуже важливо, це нас зцілює. Коли я прибув на Волинь і вперше відправляв подібну месу в селі Скірчому, для мене стала приємною несподіванкою участь місцевих жителів, влади, їхнє сприяння й допомога в організації цієї молитви. [...] Ми, наше покоління, повинні молитися про мир, бути готовими до прощення, до примирення і все для цього робити. Я бачу це прагнення порозуміння й українського, і польського народів. Потрібно шукати цього розуміння».

10 липня у кафедральному соборі Святих Апостолів Петра і Павла в Луцьку відбулася жалобна меса. У проповіді, виголошеній отцем Генриком Скомаровським, професором Католицького університету імені Стефана Вишинського у Варшаві (між іншим, текст наживо майстерно перекладав єпископ

Spotkania ze świadkami «żywej historii»

Зустрічі зі свідками «живої історії»

6–9 lipca na Wołyniu przebywała grupa przedstawicieli powstającego w Gdańsku Muzeum II Wojny Światowej. Jego otwarcie planowane jest na początek 2017 r. Głównym celem wizyty było sporządzenie notacji filmowych ze świadkami historii. Mieliśmy okazję przeprowadzić rozmowę z polskimi historykami w redakcji Monitora Wołyńskiego.

Walenty Wakoluk: Na postsowieckiej przestrzeni Ukrainy II wojna światowa często jest nazywana Wielką Wojną Ojczyźnianą. Znajdujecie się Państwo na tych terenach, gdzie jeszcze nie do końca uporano się z tą «usterką historyczną».

Waldemar Kowalski, major w stanie spoczynku, reprezentuje Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku: Nie tylko na tych terenach. Z tym się spotykaliśmy również w innych krajach, chociażby w Kazachstanie, gdzie byliśmy w maju. Zwiedziliśmy tam Muzeum Narodowe, w którym cześć ekspozycji poświęcona jest II wojnie światowej, ale poprzez perspektywę właśnie Wojny Ojczyźnianej. W wielu wschodnich ekspozycjach muzealnych wszystko wciąż jest przesycone wieloletnią propagandą komunistyczną, widać to i poprzez dobór materiałów, jak i przez sposób ekspozycji. My podchodzimy do tego zupełnie inaczej. Staramy się, aby to, co tworzymy, było oparte o konkretne materiały źródłowe. Kolegium Programowe, które czuwa nad treścią wystawy głównej, składa się z grona międzynarodowych historyków, nie tylko z różnych krajów Europy, ale nawet ze Stanów Zjednoczonych.

W. W.: Jak zrodziła się idea stworzenia takiego Muzeum?

W. K.: Tak naprawdę, takiego muzeum, jakie my tworzymy, jeszcze na świecie nie ma. Początkowo to miało być muzeum Westerplatte, ale szybko to wszystko przerodziło się w szerszy kontekst. Idea zrodziła się w 2008 r. Są muzea tej wojny w każdym kraju, ale one przede wszystkim przedstawiają kontekst II wojny światowej poprzez doświadczenia tylko i wyłącznie danego narodu. Szerokiego kontekstu – skąd to się wzięło, jak to przebiegało – tego nie ma. Staramy się w naszej narracji pokazać ten konflikt bardzo szeroko. Wychodzimy od okresu międzywojennego, pokazujemy źródła nazizmu, faszyzmu, jak polityka kształtowała narody, które później weszły w konflikt poprzez propagandę, no i oczywiście wybuch, przebieg i skutki II wojny światowej.

Otwarcie Muzeum nastąpi prawdopodobnie na początku przyszłego roku. Jest to potężny obiekt, w którym przeznaczono ponad 5.000 mkw. przestrzeni wystawienniczej na wystawę stałą, 1500 mkw. do wystaw czasowych. Obecnie dysponujemy już ponad 40-tysięczną kolekcją eksponatów.

W. W.: Na Wołyniu «prawdziwa» wojna zaczęła się 17 września 1939 r.

W. K.: Dla nas – i dla świata też – wojna zaczęła się 1 września. Teraz często pada pytanie: dlaczego Muzeum właśnie w Gdańsku? Dla nas to jest oczywiste: wojna zaczęła się w Gdańsku, przecież był to główny pretekst propagandowy dla Hitlera.

Sytuacja Polski w Wolnym Mieście Gdańsku była trudna, jedną w miarę ufortyfikowaną placówką było Westerplatte. Ale nikt się nie spodziewał, że będzie się broniło aż siedem dni. To miejsce dla nas, Polaków, jest ważnym symbolem.

Przy okazji chciałbym powiedzieć, że Westerplatte stanowi osobny teren, a nasze Muzeum jest położone nad Motławą, blisko historycznego centrum miasta. W tej chwili toczą się spory, nawet była idea, żeby to nasze było muzeum Westerplatte, lecz na razie pozostaliśmy przy poprzedniej wizji Muzeum II Wojny Światowej. To pytanie rozstrzygnie się na przestrzeni kilku tygodni: czy Westerplatte będzie naszym oddziałem czy też inną integralną częścią, lub czy nastąpi jeszcze inna zmiana struktury Muzeum? Dla nas najlepszym rozwiązaniem byłoby, gdyby Westerplatte było oddziałem naszego Muzeum.

W. W.: Czy Pańska wizyta na Ukrainie jest związana z uzupełnianiem zbiorów muzealnych?

W. K.: Nie, wystawa stała jest praktycznie już całkowicie skompletowana. Ja osobiście zajmuję

się zbieraniem pamiątek już do przyszłych wystaw czasowych. Drugie moje zadanie to docieranie do świadków historii i wykonywanie notacji, również notacji filmowych w terenie. Trzecią moją działalnością jest reprezentacja muzeum w kontaktach ze środowiskami kombatanatów i seniorów. Te notacje wykonujemy nie tylko w Polsce i w niemalże we wszystkich krajach Europy, ale i daleko dalej. Bez względu na polityczne spojrzenia w tej chwili, te notacje były robione m.in. w Kazachstanie, w Rosji, na Kaukazie, a kilka lat temu również z Tatarami na Krymie. Nie zapominamy o różnych narodach, ponieważ trauma II wojny światowej dotknęła wiele narodów. Wykonujemy to także dlatego, że w Muzeum funkcjonuje bardzo prężny dział naukowy, prowadzimy również działalność wydawniczą. Już później, jak Muzeum będzie w pełni działało, planujemy szerszej wejść w działalność produkcji filmów dokumentalnych i paradokumentalnych.

W. W.: Czy dokumentujecie spotkania ze świadkami «żywej historii»?

W. K.: To warto robić, bo jest to przysłowiowo mówiąc «ostatni gwizdek», żeby dotrzeć do tego typu świadków. Są to już ludzie 80 i 90-letni, a zdarzało się nam rozmawiać i ze stulatkami. Oczywiście, ci 80-latkowie byli w czasie wojny dziećmi i postrzegają wojnę poprzez perspektywę dziecka. Ale to też bardzo ważne, bo często tragiczne wydarzenia zapadają głęboko w pamięć. Parę dni temu rozmawialiśmy z bezpośrednim świadkiem

6–9 липня на Волині перебували представники Музею Другої світової війни, який планують відкрити в Гданську на початку 2017 р. Головною метою візиту була відеофіксація спогадів свідків історії. Ми у свою чергу мали можливість porozmawляти з польськими істориками в редакції «Волинського монітора».

виникла у 2008 р. Музеї Другої світової війни наявні в кожній країні, проте вони, передусім, представляють контекст цієї війни через досвід тільки конкретного народу. У них немає широкого контексту, що показував би, якими були причини протистояння, як розвивалися події. Ми намагаємося в нашій оповіді зобразити цей конфлікт дуже широко. Виходимо з міжвоєнного періоду, показуємо джерела нацизму, фашизму, представляємо, як політика формувала народи, які пізніше через пропаганду увійшли в конфлікт, і, звичайно, демонструємо початок, хід та наслідки Другої світової війни.

Відкриття музею відбудеться, ймовірно, на початку наступного року. Це потужний об'єкт, у якому виділено 5000 кв. м виставочної площі для постійної експозиції, 1500 кв. м – для тимчасових виставок. Нині ми маємо колекцію з 40 тис. експонатів.

В. В.: На Волинь «справжня» війна прийшла 17 вересня 1939 р.

В. К.: Для нас, як і для всього світу, війна розпочалася 1 вересня. Зараз часто запитують: чому музей відкриють саме в Гданську? Для нас це очевидно: війна розпочалася в Гданську, адже це був головний привід для гітлерівської пропаганди.

Для Польщі ситуація у Вільному місті Гданську була складною. Єдиним більш-менш укріпленим місцем був півострів Вестерплатте. Проте ніхто не сподівався, що його оборона триватиме аж сім днів. Це місце для нас, поляків, дуже символічне.

При нагоді я хотів би сказати, що Вестерплатте – це окрема територія, а наш музей розташований на березі Мотлави, неподалік від історичного центру міста. Нині точаться суперечки, навіть була ідея, щоб наш музей був Музеєм Вестерплатте, проте ми залишили попередню концепцію Музею Другої світової війни. Це питання вирішиться упродовж кількох тижнів: чи Музей Вестерплатте буде нашим відділенням, чи іншою інтегральною частиною, чи відбудуться ще якісь зміни у структурі музею? Для нас найкращим рішенням було б створення на Вестерплатте відділення Музею Другої світової війни.

В. В.: Чи Ваш візит в Україну пов'язаний із поповненням музейних фондів?

В. К.: Ні, постійна експозиція вже практично укомплектована. Я особисто займаюся збором пам'яток до майбутніх тимчасових виставок. Друге моє завдання – дістатися до свідків історії та здійснити відеофіксацію розмов із ними тут, на місці. Третій напрямок моєї роботи полягає в тому, що я представляю музей у контактах із середовищем ветеранів і старших осіб. Ці відеозаписи ми здійснюємо не тільки в Польщі, а й практично в усіх країнах Європи і далеко за її межами. Незважаючи на сучасні політичні реалії, ми робили відеозаписи, наприклад, у Казахстані, Росії, на Кавказі й кілька років тому також із татарами в Криму. Ми не забуваємо про різні нації, оскільки травму Другої світової війни пережило багато народів. Ми робимо це ще й тому, що в музеї функціонує дуже динамічний науковий відділ, займаємося також видавничою діяльністю. Вже пізніше, коли музей розпочне свою роботу, плануємо ширше зайнятися виробництвом документальних і парадokumentальних фільмів.

В. В.: Документуєте зустрічі зі свідками «живої історії»?

В. К.: Це варто робити, бо нині маємо останній шанс поспілкуватися зі свідками війни. Здебільшого це вже 80- і 90-річні люди. Нам доводилося розмовляти й зі сторічними. Звичайно, ці 80-річні особи були під час війни дітьми і сприймають війну з перспективи дитини. Проте це дуже важливо, бо часто трагічні події залишаються глибоко в пам'яті. Кілька

Валентин Ваколук: На українському пострадянському просторі Другу світову війну часто називають Великою Вітчизняною. Ви знаходитеся на землях, де ще не до кінця попрощалися із цим «історичним безглуздом».

Вальдемар Ковальський, майор у відставці, представник Музею Другої світової війни в Гданську: Не лише на цих землях. Ми зіткнулися із таким явищем і в інших країнах, наприклад у Казахстані, де перебували в травні. Ми відвідали там Національний музей, у якому частина композиції присвячена Другій світовій війні, але з перспективи саме Вітчизняної війни. У багатьох східних музейних експозиціях все ще панує перенасичення багаторічною комуністичною пропагандою. Це помітно й у підборі матеріалів, і у способі організації експозиції. Ми підходимо до цього абсолютно по-іншому. Намагаємося зробити так, щоб те, що творимо, опиралося на конкретні джерельні матеріали. До складу програмної колегії, яка стежить за змістом головної виставки, входять іноземні історики, не лише з різних країн Європи, але й зі Сполучених Штатів Америки.

В. В.: Як народилася ідея створення такого музею?

В. К.: Насправді аналогів музею, який ми створюємо, ще немає у світі. Спочатку це мав бути музей Вестерплатте, однак дуже швидко задум переродився в ширший контекст. Ідея

зброdni в Janowej Dolinie. Та pani, mając wówczas niecałych 7 lat, strasznie przeżyła to, co widziała. Dość że powiem, że do dzisiaj ma wstręt do mięsa – widziała szczątki pomordowanych ludzi, od tamtej pory dokuczają jej też koszmary.

Zbieramy obszerny materiał, bo nie jesteśmy typowym muzeum tematycznym, np. muzeum militarym. Oczywiście obok cywili nagrywamy też żołnierzy – nie tylko polskich, nagrywamy żołnierzy różnych armii, bo staramy się odzwierciedlić spojrzenie z różnych stron. Są i Rosjanie, są i Niemcy, i Ukraińcy. W tym wszystkim interesuje nas przede wszystkim człowiek. To jest dla nas bardzo ważne: kontekst II wojny staramy się pokazać poprzez pamiętki i indywidualne historie ludzi. To ma dla nas największą wartość. Dokumenty, archiwa – to jest potrzebne, oczywiście, ale doświadczenia ludzkie są dla nas bardzo ważne. Mówimy nie tylko o trudnych i tragicznych zdarzeniach, ale i o życiu codziennym przeciętnego człowieka przed wojną, podczas wojny i po wojnie. Naszą podstawową narrację kończymy rokiem 1956 – symbolicznie, bo był to pewien przełom czasowy.

W. W.: Wasza wizyta na Wołyniu wypada w okresie obchodów kolejnej rocznicy rzezi wołyńskiej.

W. K.: Ten wyjazd, podobnie jak i poprzednie na Wołyń jest dla mnie bardzo mocnym wątkiem sentymentalnym, dlatego że moja mama urodziła się pod Łuckiem, na terenie gminy Torczyn. W czasie wojny większość mojej rodziny została wymordowana. Na początku zastanawiałem się, jak to będę odbierał, bo będę spotykał się nie tylko z Polakami, a i z Ukraińcami, również z ludźmi, którzy należeli do UPA. Było pewne takie mocne przeżycie – jeden z takich upowców uściskał mnie. Ściskając mnie powiedział: «Musiało minąć tyle lat – ponad 70 – żebyśmy z wrogów stali się przyjaciółmi».

W. W.: Katalog wystawy Muzeum jest bardzo ciekawy...

Dmitri Panto, specjalista działu naukowego Muzeum: W tym szerokim kontekście, w którym ujmujemy II wojnę światową, nie zapominamy o losie ludności cywilnej na całym świecie. Mamy osobne sale, w których pokazujemy, jak wyglą-

dała okupacja w Danii, na Ukrainie, na Białorusi, jak wyglądał ruch oporu w różnych krajach. Człowiek może sobie porównywać i sam wyciągnąć wnioski. Wcale nie narzucamy swego zdania.

W. K.: Zbieramy rzeczy z całego świata, nie tylko z Europy. Mamy niesamowitą ilość darczyńców i depozytariuszy m.in. również z Chin, Australii, Stanów Zjednoczonych, czy z Japonii. I co jest bardzo ważne, robią to ludzie o bardzo różnych opcjach politycznych i odmiennym niejednokrotnie spojrzeniu na historię.

W. W.: Jesteście już po raz trzeci na Wołyniu. Czy korzystacie z pomocy i współpracujecie z tutejszymi muzeami?

Bartłomiej Garba, główny specjalista działu wystawienniczego Muzeum II WŚ: Nawiązaliśmy kontakty i współpracę z wieloma tutejszymi muzeami. Otrzymaliśmy pomoc m.in. z muzeów Łucka, Równego, Kowla, Lubomla, Włodzimierza Wołyńskiego i z Sarn. Podczas spotkań nie unikamy też dyskusji na trudne tematy wspólnej i niejednokrotnie tragicznej polsko-ukraińskiej historii. Wydaje mi się, że wspólnym mianownikiem dla działalności wszystkich wymienionych, jak i naszego muzeum jest przede wszystkim pokazanie tragedii wojny i tworzenie przesłania, które jest i ma być ostrzeżeniem dla przyszłości.

W. W.: Polacy z Kazachstanu, Polacy z Ukrainy, Polacy z Ziemi Odzyskanych – co nas łączy? Dominik Jagodziński, realizator techniczny notacji filmowych: Udało się nam zebrać dużo

ciekawych relacji z różnych perspektyw. Najważniejsze dla nas jest uchwycenie emocji. Nie interesują nas suche fakty, interesują nas indywidualne przeżycia każdej osoby, którą spotykamy. Bez względu na to, gdzie nakręcaliśmy film, wszędzie spotykaliśmy podobny obraz człowieka, człowieka doświadczonego trudną historią. To próbujemy uchwycić i przekazać.

Rozmawiał Walenty WAKOLUK

dniw тому ми розмовляли з безпосереднім свідком злочину в Яновій Долині. Ця жінка, котрій тоді було неповних сім років, тяжко переживала те, що побачила. Вистачить зазначити, що у неї донині відраза до м'яса. Вона бачила останки вбитих людей, відтоді їй докучають кошмари.

Збираємо обширний матеріал, бо ми не типовий тематичний музей, наприклад військовий. Звичайно, поряд із розмовами з цивільними особами записуємо також згадки солдатів, не лише польських. Ми записуємо спогади солдатів різних армій, бо намагаємося висвітлити погляди різних сторін. Є і росіяни, і німці, й українці. В цьому всьому нас цікавить, передусім, людина. Це для нас дуже важливо: контекст Другої світової війни ми намагаємося показати через пам'ятки та індивідуальні історії людей. Це становить для нас найбільшу цінність. Документи, архіви – це, звичайно, потрібно, але людський досвід для нас важливіший. Ми розмовляємо не тільки про важкі й трагічні події, але і про щоденне життя простої людини перед війною, під час війни та після війни. Нашу основну розповідь ми завершуємо 1956 р. Символічно, бо тоді відбувся певний перелом в історії.

В. В.: Ваш приїзд на Волинь співпав із часом вшанування чергової річниці Волинської різанини.

В. K.: Цей приїзд, подібно до попередніх візитів на Волинь, викликає у мене сильні емоції, адже моя мама народилася неподалік від Луцька, на території гміни Торчина. Під час війни більша частина моєї родини була вбита. Спочатку я думав, як це сприйматиму, адже зустрічатимуся не тільки з поляками, але й з українцями, а також із людьми, котрі належали до УПА. Було певне сильне потрясіння – один із таких «упівців» обійняв мене. Обіймаючи, він сказав: «Мало минути стільки років, понад 70, щоб ми з ворогів стали приятелями».

В. В.: Дуже цікавий каталог виставки музею.

Дмитрі Пanto, спеціаліст наукового відділу Музею Другої світової війни: У цьому широкому контексті, в якому сприймаємо

Другу світову війну, ми не забуваємо про долю цивільного населення в усьому світі. У нас є окремі зали, в яких показуємо, як виглядала окупація в Данії, Україні, Білорусі, як розвивався рух опору в різних країнах. Людина може все проаналізувати й самостійно зробити висновки. Ми абсолютно не нав'язуємо своєї думки.

В. K.: Ми збираємо речі з усього світу, а не тільки з Європи. Маємо величезну кількість дарувальників і депозитаріїв, зокрема з Китаю, Австралії, Сполучених Штатів Америки та Японії. І, що дуже важливо, це роблять люди з надзвичайно різними політичними поглядами. Їхня оцінка історичних подій теж у багато чому різняться.

В. В.: Ви втрете на Волині. Чи користуєтеся допомогою місцевих музеїв і чи співпрацюєте з ними?

Бartłomiej Garba, головний спеціаліст виставкового відділу Музею Другої світової війни: Ми налагодили контакти і співпрацю з багатьма місцевими музеями. Нам допомагали музеї з Луцька, Рівного, Ковеля, Любомля, Володимир-Волинського і Сарн. Під час зустрічей також не уникаємо дискусії на важкі теми спільної й часто трагічної польсько-української історії. Мені видається, що спільним знаменником для діяльності всіх згаданих музеїв, зокрема й нашого, виступає, передусім, показ трагедії війни і створення послання, яке було б застереженням для майбутнього.

В. В.: Поляки з Казахстану, поляки з України, поляки з повернених земель... Що нас поєднує?

Домінік Ягодзінський, технічний реалізатор відеозаписів: Нам вдалося зібрати багато цікавих записів із різних перспектив. Найважливіше для нас – зафіксувати емоції. Нас не цікавлять сухі факти, нас цікавлять індивідуальні переживання кожної особи, яку ми зустрічаємо. Незважаючи на різноманіття місць проведення зйомок, ми всюди натрапляємо на подібний образ людини, людини, котра пережила складну історію. Саме це ми намагаємося зафіксувати і відобразити.

Розмовляв Валентин ВАКОЛЮК

Літературна подорож до Польщі від CulTour.Ua

Група молодих літераторів, прозаїків, поетів, менеджерів культури, організаторів довкола літературних подій і просто усіх зацікавлених літературою вирушить з України до Польщі у «Літературну подорож» за маршрутом Львів–Краків–Вроцлав–Львів.

У програму туру, що відбудеться 23–30 жовтня 2016 р., включено візити до державних та позаурядових культурних інституцій, знайомство із сучасними польськими прозаїками, поетами, перекладачами, менеджерами культури, літературні прогулянки та екскурсії. Учасники також матимуть можливість ознайомитися з визначними пам'ятками культури й архітектури, історією Польщі та культурним простором польських міст. Головне програмне наповнення туру – відвідування заходів однієї із кращих світових літературних подій – Міжнародного літературного фестивалю імені Джозефа Конрада, що проходить протягом тижня у Кракові. Додатково один із днів туру буде присвячено Європейській столиці культури – місту Вроцлаву.

Мета туру: обмін досвідом між українською та польською стороною у царині літератури й менеджменту культури; навчання у колег із європейських країн; привернення суспільної уваги до ролі літератури як «дипломатичного міжкультурного меду»;
встановлення неформальних та ділових зв'язків між творчою молоддю України й Польщі; культурний діалог; ознайомлен-

ня із культурною спадщиною Польщі, літературним минулим та сьогоденням; цікаве та приємне проведення часу в колі однодумців.

Програма подорожі: група із 15 учасників вирушить зі Львова до Кракова, де протягом тижня відвідає найцікавіші тематичні події фестивалю імені Конрада, інституції, музеї, книгарні, прослухає лекції про можливості культурних та літературних взаємодій із польськими колегами.

До участі в турі запрошуються: творчі особистості, які залучені до світу літератури, молоді письменники, видавці, куратори, журналісти, блогери, організатори культурних подій в Україні, які прагнуть розвиватися особистісно та професійно, цікавляться світовими літературними тенденціями.

Вимоги до учасників: бути громадянином України, мати закордонний паспорт, знати англійську та/або польську мову на достатньому рівні. Участь у проєкті передбачає конкурсний відбір. Усі учасники сплачують організаційний внесок.

Тривалість подорожі – 7 днів.

Кількість учасників обмежена – 15 осіб.

Організатори забезпечують: проживання в хостелах, трансфер рейсовим автобусом, навчальну, культурну та екскурсійну програми, візову підтримку, координацію та реалізацію туру в Польщі.

Форма для реєстрації доступна за посиланням: <https://goo.gl/UDiUFk>.

Реєстрація триває до 10 вересня 2016 р.

Контактна особа: Тетяна Родіонова, координаторка туру, cultour.ua@gmail.com, 093 813 12 83.

Організатор: ГО «Інститут культурного менеджменту».

Партнери проєкту: Інститут Адама Міцкевича (Варшава), Міжнародний літературний фестиваль імені Джозефа Конрада (Краків), міжнародний фестиваль оповідання «Intermezzo».

Інфопартнери: Cultprostir.ua, ЧИТОМО, літературний портал «Litcentr», міжнародна літературна платформа «ЛітМайданчик», літературна медіатека «5Books».

Джерело: <http://litcentr.in.ua/news/2016-10-23-4495>

Wakacje z językiem polskim w Zamłyniu

Канікули з польською мовою в Замлинні

«Morze wrażeń» – tak mogą dwoma słowami powiedzieć o letnim obozie integracyjnym w Zamłyniu jego uczestnicy.

Niedawno zakończył się pierwszy turnus szóstej edycji Letniej Szkoły Języka Polskiego w Centrum Integracji «Zamłyniu», w którym uczestniczyły młodsze i starsze dzieci z obwodów wołyńskiego i tarnopolskiego, uczące się języka polskiego i zainteresowane polską kulturą. Tu, w ciągu dziesięciu dni, uczestnicy turnusu łączili naukę i odpoczynek.

Był to czas wypełniony kontaktem z językiem i kulturą polską, polskimi piosenkami, poezją i tańcami, rysowaniem, obcowaniem z rówieśnikami i życzliwymi pedagogami, a wszystko to w urokliwym otoczeniu pięknego Zamłynia. Narodziły się nowe przyjaźnie, dzieci pogłębiły swoją wiedzę na temat polskich tradycji i obyczajów, a na zakończenie uczestnicy turnusu zademonstrowali swoje talenty. Niezwykle atrakcyjnym punktem programu stała się dwudniowa wycieczka do Lu-

blina, dzięki której można było poznać historię i teraźniejszość miasta.

Letnia Szkoła Języka Polskiego w Zamłyniu została zorganizowana przez Konsulat Generalny RP w Łucku we współpracy z ośrodkiem «Caritas-Spes» diecezji łuckiej Kościoła Rzymskokatolickiego. Jako wolontariusze z dziećmi pracowali poloniści z Wołyńskiego Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie imienia Gabrieli Zapolskiej. Do pracy w ramach szkoły dołączyły również studentki polonistyki z Instytutu Filologii i Dziennikarstwa Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Łesi Ukrainki. Niedługo w Zamłyniu rozpocznie się drugi turnus szóstej edycji Letniej Szkoły Języka Polskiego.

Maryna WOJNOWA

«Море вражень», – так можуть двома словами сказати про літній інтеграційний табір у Замлинні його учасники.

Нещодавно завершилася перша частина 6-ї Літньої школи польської мови в Інтеграційному центрі «Замлиння». Там протягом десяти днів перебували діти та молодь із польських родин Волинської та Тернопільської областей, які вивчають польську мову та цікавляться культурою Польщі.

Для дітей це був час, наповнений вивченням польської мови та культури, польських пісень, поезії і танців, малюванням, спілкуванням з однолітками і доброзичливими педагогами, спогляданням чудової природи. Кожен учасник інтеграційного табору знайшов нових друзів, глибше пізнав звичаї та традиції Польщі, а на завершення табору приєднався до показу талантів. Родзинкою відпочинку стала дводенна екскурсія до Люблін, де діти ознайомилися з історією та сьогоденням міста.

Літню школу польської мови в Замлинні організувало Генеральне консульство РП у Луцьку у співпраці з осередком «Caritas-Spes» Луцької дієцезії Римо-католицької церкви. З дітьми на волонтерських засадах займалися полоністи із Волинського об'єднання вчителів польської мови в Україні імені Габрієлі Запольської. До роботи школи долучилися також студентки відділення полоністики Інституту філології та журналістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Невдовзі в Замлинні розпочне свою роботу друга частина 6-ї Літньої школи польської мови.

Марина ВОЙНОВА

Skończył się pierwszy turnus Szkoły lidera polonijnego

Завершився перший тур Школи полонійного лідера

W poniedziałek 11 lipca dobiegł końca pierwszy turnus Szkoły lidera polonijnego «Ja – lider».

Młodzież z pięciu miast Ukrainy: Zdobunowa, Kirowogrodu, Iwano-Frankiwska, Nowogrodu Wołyńskiego i Kijowa od 2 lipca pobierała naukę w trakcie szkoleń z zakresu kompetencji liderkich, językowych i zarządzania projektem. Dodatkowo odbyły się zajęcia z historii i warsztaty obywatelskie.

Podczas dziesięciodniowego pobytu w Polsce 30 osobowa grupa zwiedziła Białystok, miasto Supraśl i Kruszyniany oraz Warszawę.

Poza szkoleniami młodzież polskiego pochodzenia przygotowywała swoje własne minipro-

jekty, opracowywała szczegóły z nimi związane, a na zakończenie i podsumowanie szkoleń odbył się konkurs na najlepszy miniprojekt. Zwyciężyły uczestniczki z Kulturowo-Oświatowego Centrum imienia Tadeusza Czackiego w Zdobunowie.

Już wkrótce, 7 sierpnia, startuje drugi turnus Szkoły lidera polonijnego «Ja – lider». Wówczas udział w nim wezmą zespoły z trzech krajów: Białorusi, Ukrainy i Łotwy.

wid.org.pl

У понеділок, 11 липня, добіг кінця перший тур Школи полонійного лідера «Я – лідер».

Молодь із п'яти міст України, Здобунова, Кіровограда, Івано-Франківська, Новограда Волинського та Києва, з 2 липня здобувала знання в ході навчання у сфері лідерських та мовних вмінь, а також управління проектами. Додатково проходили заняття з історії та майстер-класи на громадянську тематику.

Під час десятиденного перебування в Польщі 30-осібна група відвідала Білосток, Супрасль, Крушиняни та Варшаву.

Окрім навчання, молодь польського походження готувала власні міні-проекти та пра-

цювала над деталями. На завершення тренінгу відбувся конкурс на найкращий міні-проект. Перемогли учасники з Культурно-просвітницького центру імені Тадеуша Чацького в Здобунові.

Уже незабаром, 7 серпня, стартує другий тур Школи полонійного лідера «Я – лідер». Участь у ньому візьмуть команди з Білорусі, України та Латвії.

wid.org.pl

WSPOLNOTA
GDANSKA

GDĄŃSK

ЛЬВІВСЬКИЙ ПАЛАЦ МИСТЕЦТВ / LWOWSKI PAŁAC SZTUK
ВИСТАВКА / WYSTAWA / 29.07- 25.08.2017

WERNISAŻ 29.07.2016 / 17:00
JEDNOŚĆ W RÓŻNORODNOŚCI
SZTUKA GDAŃSKA WE LWOWIE

ВЕРНІСАЖ 29.07.2016 / 17:00
ЄДНІСТЬ У РІЗНОМАНІТНОСТІ
ГДАНСЬКЕ МИСТЕЦТВО У ЛЬВОВІ

W dalekiej Karagandzie

W latach 30-tych ubiegłego wieku obwód karagandyjski w Kazachstanie w błyskawicznym tempie uczyniono wielonarodowym. Przyczyną tego była polityka ZSRR wobec mniejszości narodowych, szczególnie wobec Polaków.

Polaków do Kazachstanu wywożono na mocy uchwały Rady Komisarzy Ludowych ZSRR nr 776–120 z 28 kwietnia 1936 r. «O wysiedleniu z Ukraińskiej SRR i gospodarczym urządzeniu w obwodzie karagandyjskim Kazachskiej SRR 15 000 gospodarstw polskich i niemieckich». Pod Karagandę trafiło wówczas 14048 rodzin, czyli 63976 osób. 75 proc. z nich, czyli około 48 tys., było polskiej narodowości. Następne transporty z Polakami przybywały do Kazachstanu z Kresów Wschodnich w latach 1939–1941, w czasie «pierwszych sowietów». Łącznie z zachodnich obwodów Ukrainy i Białorusi w tych latach wywieziono ponad 110 tys. Polaków. Znaczna część tej ludności pochodziła z Wołynia. Do tej liczby należy dodać deportowanych do Azji Środkowej Niemców, z których wielu było katolikami. Nie można tu zapomnieć także o Ukraińcach wyznania greckokatolickiego. Trudno jest ustalić dokładną liczbę katolików, wysiedlonych wskutek represji do Karagandy i okolic. Przypuszcza się, że może ona wynosić nawet 300 tys. osób.

Wśród zesłanych znalazło się także wielu księży. Od lat 50-tych służył tu ks. Władysław Bukowiński, który w latach 1936–1945 pracował w Łucku. Był m.in. wykładowcą w Wyższym Seminarium Duchownym w Łucku i proboszczem łuckiej katedry. W 1945 został aresztowany przez NKWD. Po odbyciu kary w łagrach trafił do Karagandy. Stał się tu najbardziej aktywnym i znanym duszpasterzem.

Jak pisali w doniesieniach oficerowie sowieckich służb specjalnych, «ksiądz w Karagandzie przeprowadzał nielegalne zebrania wierzących katolików, zbierając na nich wielu młodych ludzi, w tym dzieci w wieku szkolnym. Na nich zachęcał do kontynuowania religijnego fanatyzmu i odrzucał młodzież od edukacji komunistycznej i uczestnictwa w społeczno-politycznym życiu kraju. Zdobywał, przechowywał i rozpowszechniał reakcyjną literaturę o treści antyradzieckiej».

Po dziesięciu latach łagrów, w Karagandzie zamieszkał także ks. Aleksander Staub, jeden z najbardziej wpływowych działaczy niemieckich w środowisku osób zesłanych do łagrów. Ukraińskimi katolikami opiekował się ks. Oleksij Zarycki, mianowany w 1957 r. greckokatolickim administratorem apostolskim dla Kazachstanu i Syberii. Odprawiał msze nie tylko dla Ukraińców, ale również w obrządku zachodnim dla Polaków i Niemców. W 2001 r. został beatyfikowany przez Jana Pawła II. W Karagandzie przebywał także bitykalny biskup kościoła katolickiego Ołeksandr

Chira, rektor Greckokatolickiego Seminarium Duchownego w Użhorodzie. W Karagandzie poświęcił ponad 30 księży i trzech biskupów. Przebywali tu także ks. Stanisław Drzepecki, ks. Józef Kuczyński, i ks. Józef Świdnicki. Na początku lat 60-tych przybył do Karagandy litewski ksiądz Albinas Dumbliauskas.

W połowie lat 50-tych w Karagandzie powstały trzy podziemne kościoły. Ks. Władysław Bukowiński założył kościół dla Polaków, nieznany z imienia i nazwiska litewski ksiądz – dla Niemców, a Ołeksandr Chira – dla grekokatolików. W 1957 r. została one zlikwidowane przez władze bolszewickie. Problem braku kościołów rozstrzygnięto w bardzo prosty sposób: księża odprawiali msze w domach wiernych. Wieść o tym, że w Karagandzie działa podziemny kościół katolicki szybko rozniosła się na terenach ZSRR. Do tego miasta z różnych zakątków Związku Radzieckiego przeprowadzali się wypuszczeni na wolność z łagrów czy z zesłania katolicy, którym zakazano powrotu do rodzinnych stron. Zakonnica Klara Ritter, która mieszkała z rodziną na północy ZSRR wspominała swojego ojca, który przewiózł rodzinę do Karagandy. Dzieciom powiedział, że mieszkać można wszędzie, «a w Karagandzie jest wiara». Ks. Władysław Bukowiński wspominał, że pracy duszpasterskiej w tym mieście było bardzo dużo, zwłaszcza ze względu na osoby przyjezdne: «Ludzie jechali nawet kilka tysięcy kilometrów, żeby znaleźć księdza».

Pierwszą kościół w Karagandzie władze pozwoliły wybudować dopiero w połowie lat 70-tych. Biskup Ołeksandr Chira do tego momentu podzielił kraj na parafie. Rządziły w nich komitety kościelne, w składzie których znaleźli się przedstawiciele różnych narodowości. Na początku lat 80-tych w Kazachstanie funkcjonowało 12 oficjalnie zarejestrowanych parafii. Liczyły ponad 150 tys. katolików. Udało się tu nawet zorganizować podziemną produkcję krzyżyków, medali i obrazków, które przez wiernych rozprowadzano po całym ZSRR.

Polak ks. Władysław Bukowiński, Ukrainiec bp Ołeksandr Chira, Litwin ks. Albinas Dumbliauskas, Niemiec ks. Aleksander Staub spoczywają dziś na cmentarzu przy kościele Św. Józefa w Karagandzie. Tego samego kościoła, który jako pierwszy został zbudowany w tym mieście wspólnym wysiłkiem wszystkich katolików reprezentujących różne narodowości.

Jan MATKOWSKI

Foto: Kościół Św. Józefa w Karagandzie / wikipedia.org

У далекій Караганді

У 30-х рр. минулого століття Карагандинська область у Казахстані протягом короткого часу стала багатонаціональною. Причина цього – політика Радянського Союзу щодо національних меншин, особливо поляків.

Поляків до Казахстану вивозили відповідно до постанови Ради Народних Комісарів СРСР № 776–120 від 28 квітня 1936 р. «Про виселення з УСРР і господарське облаштування в Карагандинській області Казахської АСРР 15 тис. польських і німецьких господарств». До Караганди та околиць потрапили тоді 14 048 сімей, тобто 63 976 осіб. 75 % із них, тобто близько 48 тис., становили особи польської національності. Наступні виселення поляків до Казахстану з Кресів відбувалися в 1939–1941 рр., коли на східні землі Речі Посполитої прийшли перші «совєти». Загалом із західних областей України і Білорусі в ті роки було вивезено понад 110 тис. поляків. Значна частина цих людей походила з Волині. До цієї кількості потрібно додати депортованих у Середню Азію німців, багато з яких були католиками. Не можна забувати і про українців, греко-католиків за віросповіданням. Важко визначити точне число католиків, виселених у результаті репресій до Караганди та околиць. Можна припустити, що їхня кількість становила близько 300 тис. осіб.

Серед вивезених до Караганди було також багато священиків. Із 50-х рр. там служив отець Владислав Буковинський, який у 1936–1945 рр. працював у Луцьку, де був викладачем Вищої духовної семінарії та настоятелем кафедрального собору. У 1945 р. його арештувало НКВС. Після відбуття покарання в таборах він потрапив до Караганди, де став найактивнішим і найвідомішим священиком.

Як писали у своїх рапортах офіцери радянських спецслужб, «священик у Караганді проводив нелегальні зустрічі вірян-католиків, збираючи на них багато молодих людей, зокрема дітей шкільного віку. На зібраннях він заохочував до релігійного фанатизму і відволікав молодь від комуністичного виховання та участі в суспільно-політичному житті країни. Він діставав, збирав і поширював реакційну літературу антирадянського змісту».

Після десяти років таборів у Караганді поселився також отець Олександр Штауб, один із найвпливовіших німецьких діячів у середовищі людей, засланих у табори. Українськими католиками опікувався отець Олексій Зарицький, котрий у 1957 р. став греко-католицьким апостольським адміністратором Казахстану й Сибіру. Він відправляв богослужіння не тільки для українців, а й для поляків і німців західного обряду. У 2001 р. Папа Ян Павло II беатифікував отця Олексія Зарицького. У Караганді перебу-

вав і біритуальний єпископ католицької церкви Олександр Хіра, ректор греко-католицької духовної семінарії в Ужгороді. У Караганді він висвятив понад 30 священиків і трьох єпископів. Там знаходилися ще отці Станіслав Джепецький, Йосип Кучинський і Юзеф Свідницький. На початку 60-х рр. до Караганди прибув литовський священик Альбінас Думбляускас.

У середині 50-х рр. у Караганді утворилися три підпільні церкви. Отець Владислав Буковинський заснував церкву для поляків, литовського священика, ім'я якого нам не відоме, – для німців, Олександр Хіра – для греко-католиків. У 1957 р. їх ліквідувала більшовицька влада. Проблема відсутності церков вирішили дуже просто: священики проводили богослужіння в будинках вірян. Новина про те, що в Караганді діє підпільна католицька церква, швидко поширилася на території СРСР. У це місто з різних куточків Радянського Союзу переїжджали звільнені з таборів чи заслани католики, яким було заборонено повертатися на Батьківщину. Монахиня Клара Ріттер, яка жила з родиною на півночі СРСР, згадувала свого батька, котрий перевіз сім'ю в Караганду. Дітям він сказав, що жити можна де завгодно, «проте в Караганді є віра». Отець Владислав Буковинський запам'ятав, що в цьому місті було дуже багато роботи для священика, особливо через приїжджих осіб: «Люди долали навіть декілька тисяч кілометрів, щоб знайти священика».

Перший костел у Караганді влада дозволила збудувати тільки в середині 70-х рр. Єпископ Олександр Хіра на той момент розділив територію на парафії. В них управляли церковні комітети, до складу яких входили представники різних національностей. На початку 80-х рр. у Казахстані діяли 12 офіційно зареєстрованих парafій. Вони нараховували понад 150 тис. католиків. Там навіть вдалося організувати підпільне виробництво хрестиків, медальйонів та іконок, які віряни розповсюджували на території всього Радянського Союзу.

Єпископ Олександр Хіра (українець) та отці Владислав Буковинський (поляк), Альбінас Думбляускас (литовець), Олександр Штауб (німець) спочивають сьогодні на кладовищі біля костелу Святого Юзефа в Караганді – того самого першого в місті костелу, збудованого спільними зусиллями всіх католиків, представників різних національностей.

Ян МАТКОВСЬКИЙ

Фото: Костел Святого Юзефа в Караганді / wikipedia.org

Ocaleni od zapomnienia: Henryk Sokołowski

Повернуті із забуття: Генрик Соколовський

Рівнолегле ze Związkiem Walki Zbrojnej – 2 (o członkach tej organizacji opowiadaliśmy w ostatnich numerach «Monitora Wołyńskiego») od stycznia 1940 r. na Równiejszyźnie działała organizacja Szare Szeregi podporządkowana ZWZ–2.

Od chwili swego powstania zdołbunowska organizacja podziemna Szarych Szeregów przynależała do lwowskiego centrum, na czele którego stał major Zygmunt Dobrowolski. Podłoże działających ośrodków konspiracyjnych stanowili członkowie Związku Harcerstwa Polskiego. Zgodnie z decyzją centrum we Lwowie, ta antysowiecka organizacja powstała też w powiecie zdołbunowskim. Na jej czele stał nauczyciel Stanisław Bąk, o którym opowiemy w następnym numerze gazety. Funkcje łącznika z lwowskim centrum Szarych Szeregów, a później z ZWZ–2 w Równem pełnił Henryk Sokołowski, któremu jest poświęcony ten szkic.

Henryk Sokołowski urodził się w 1912 r. w miasteczku Dąbrowica w rodzinie Ignacego, syna Karola, i Janiny, córki Sylwestra, Sokołowskich. W niedługim czasie, w małżeństwie przyszło na świat troje dzieci: w 1916 r. syn Kazimierz, w 1917 r. córka Halina, w 1918 r. córka Feliksa. Wiadomo, że we wrześniu 1939 r., jak zeznawał Henryk, ojciec Ignacy pracował jako tokarz na stacji kolejowej w Zdołbunowie, jednak w zaświadczeniu Zdołbunowskiej Rady Miejskiej z dnia 13 września 1940 r. wydanej na żądanie NKWD, napisano, że pracował on jako maszynista. Żona Janina prowadziła gospodarstwo domowe, Halina i Kazimierz uczyli się w szkole. Rodzina mieszkała w Zdołbunowie przy ulicy 17 Września 62.

W 1933 r. Henryk ukończył sześć klas gimnazjum w Zdołbunowie. W czasie nauki szkolnej był aktywnym członkiem organizacji harcerskiej. W latach 1935–1937 odbywał służbę wojskową w 45 Pułku Piechoty, który stacjonował w Równem, później zwolniono go do rezerwy w randze kaprała.

Przed rządami sowieckimi Henryk Sokołowski był stażystą na stanowisku nadzorca stacji kolejowej w Zdołbunowie. W czasie kampanii wrześniowej skierowano go na stację do Cumania, gdzie pracował jako telegrafista. Z powodu braku własnych fachowców władze sowieckie jeszcze przez jakiś czas zezwalały na to, żeby Polacy pracowali na niektórych stanowiskach, mimo że uważano ich za osoby niebezpieczne. Henryk utrzymał się na stanowisku telegrafisty do połowy stycznia 1940 r. Po zwolnieniu z pracy z powodu zmniejszenia liczby personelu na stacji, wrócił do Zdołbunowa. Dołączywszy do licznych szeregów bezrobotnych Polaków, którzy pozostali bez środków do przetrwania, chłopak niejednokrotnie narzekał na władze sowieckie w rozmowach ze swoimi znajomymi, wśród których był też nauczyciel szkoły powszechnej nr 1 Stanisław Bąk.

W lutym 1940 r. Henryk Sokołowski planował wyjazd do Lwowa. Zamierzał kupić tam niektóre artykuły spożywcze. O swoich planach zawiadomił Stanisława Bąka, który polecił mu odwiedzić pana «Mieczysława» (zgodnie z innym źródłem «Mieczysława»). Pod tym pseudonimem mieszkańcom Zdołbunowa znany był jeden z dowódców Szarych Szeregów Leopold Adamcio. W czasie pobytu we Lwowie chłopak spotkał się z «Mieczysławem» i ten przekazał prośbę do Stanisława Bąka o prowadzenie aktywnej propagandy antysowieckiej wśród lokalnej, patriotycznie nastawionej młodzieży. «Mieczysławski» prosił też przekazać Stanisławowi Bąkowi, że w Równem przebywa Tadeusz Majewski, z którym należy się spotkać.

W pierwszych dniach marca Henryk przyszedł do mieszkania swego bliskiego kolegi Witolda Bidakowskiego. Tutaj się dowiedział o założeniu w Zdołbunowie ośrodka Szarych Szeregów, który miał zgromadzić polską młodzież uczniowską, aby nie uległa wpływowi propagandy sowieckiej. Witold Bidakowski zaproponował mu przyłączenie się do grona członków tej organizacji. Nie było

НКВД УНКВД

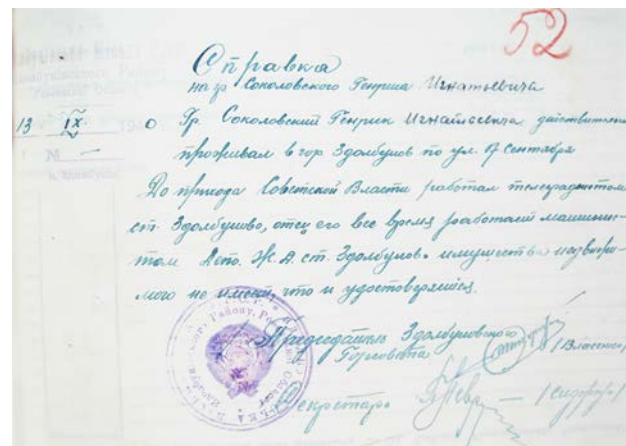
АНКЕТА АРЕСТОВАННОГО

ВОПРОСЫ:	ОТВЕТЫ:
Фамилия	Соколовский
Имя и отчество	Генрик Игнатьевич
Год и место рождения	Родился в 1912 году в Ровенском районе, село Гор. (район, село, гор.)
Постоянное место жительства (адрес)	г. Здо́лбунов 17 Вересня 62
Профессия и специальность	Машинистом
Последнее место службы и должность или род занятий	а) учреждение Ровенский завод б) должность в) звание г) в систему какого Наркомата или другого руководящего органа входит учреждение (предприятие) д) если не работает – когда уволен
Партийная принадлежность	а) в прошлом Член партии б) в настоящее время не член билет №
Национальность	Польская
Гражданство (при отсутствии паспорта, указать какой документ удостоверяет гражданство)	а) гражд. (подд.) Польши б) паспорт № кем выдан

to dla młodego człowieka niespodzianką. Henryk Sokołowski niezwłocznie wstąpił w szeregi organizacji złożony przysięgę o następującej treści: «Ślubuję na Twoje ręce pełnić służbę w Szarych Szeregach, tajemnic organizacyjnych dochować, do rozkazów służbowych się stosować».

Na początku maja 1940 r. Henryk jeździł do Równego na spotkanie z Tadeuszem Majewskim – komendantem ZWZ–2 na Wołyniu, bo sam Stanisław Bąk z powodu zajęć w szkole nie mógł przybyć do konspiracyjnego mieszkania. Spotkanie odbyło się w budynku nr 12 przy ulicy Gogola, nie miało jednak żadnych skutków. Tadeusz Majewski nie chciał dzielić się planami o budowaniu konspiracji z nieznanym mu młodzieńcem, ale zapowiedział, że następnego dnia przyjedzie do Zdołbunowa. Prosił, aby czekać na niego na dworcu.

Паралельно з Союзом збройної боротьби – 2 (про членів якого ми розповідали в останніх номерах «Волинського монітора») із січня 1940 р. на Рівненщині діяла одна з його гілок під назвою «Сірі шеренги».

Згодом у подружжя одне за одним з'явилися на світ ще троє дітей: 1916 р. – син Казимир, 1917 р. – донька Галина, 1918 р. – донька Фелікса. Відомо, що у вересні 1939 р., за свідченнями Генрика, Гнат Карлович був токарем у депо залізничної станції Здо́лбунов, проте у довідці Здо́лбунівської міської ради за 13 вересня 1940 р., виданій на вимогу НКВС, зазначено, що він увесь час працював машиністом. Яніна Сильвестрівна займалася домашнім господарством, Галина й Казимир навчалися у школі. Родина у повному складі мешкала у Здо́лбунові на вулиці 17 Вересня, 62.

1933 р. Генрик закінчив шість класів здо́лбунівської гімназії. Протягом навчання в школі був активним членом харцерської організації. У 1935–1937 рр. він проходив строкову службу в 45-му піхотному полку, дислокованому в Рівному, і був звільнений у резерв у званні капрала.

До приходу радянської влади Генрик Соколовський був практикантом на посаді чергового залізничної станції Здо́лбунов. На час німецько-польської війни його було відряджено на станцію Цумань, де він працював телеграфістом. За відсутності власних спеціалістів радянська влада ще якийсь час після захоплення західноукраїнських земель послугувалася місцевими поляками, хоч і вважала їх небезпечними елементами. Так, Генрику вдалося залишитися на займаній посаді до середини січня 1940 р. Після звільнення у зв'язку зі скороченням штату він повернувся до Здо́лбунова. Долучившись до численної армії безробітних поляків, що залишилися без засобів для існування, хлопець неодноразово нарікав на радянську владу в розмовах зі своїми знайомими, серед яких був і вчитель повшешної школи № 1 Станіслав Бонк.

У лютому 1940 р. Генрик Соколовський планував поїздку до Львова. За його словами, там він мав придбати деякі продукти харчування. Про свої наміри він повідомив Станіслава Бонка й отримав від нього завдання відвідати пана «Мечиславського» (за іншими даними «Мечислава»). Під таким псевдонімом здо́лбунівчанам був відомий один із керівників «Сірих шеренг» Леопольд Адамцю. Перебуваючи у Львові, хлопець виконав доручення вчителя: він зустрівся з «Мечиславським», і той попросив, аби Станіслав Бонк вів активну антирадянську пропаганду серед місцевої патріотично налаштованої молоді. «Мечиславський» просив також переказати Станіславу Бонку, що в Рівному перебуває Тадеуш Маєвський, із яким необхідно зустрітись.

На початку березня Генрик відвідав квартиру свого близького товариша Вітольда Бідаковського. Там він дізнався про створення у Здо́лбунові організації «Сірі шеренги», що мала об'єднати польську учнівську молодь до вкола патріотичних ідей, аби та не піддалася впливам радянської пропаганди. Вітольд Бідаковський запропонував йому стати членом цієї організації. Пропозиція товариша не стала для Генрика несподіванкою, адже на цей час він уже був знайомий із «Мечиславським». Генрик Соколовський охоче поповнив ряди організації, склавши присягу наступного змісту: «Я присягаю, що буду перебувати в організації «Сірі шеренги», і зобов'язуюся виконувати всі свої обов'язки, зберігаючи в таємниці її існування та діяльність».

На початку травня 1940 р. Генрик вирушив до Рівного на зустріч із Тадеушем Маєвським – очільником СЗБ–2 на Волині, оскільки сам Станіслав Бонк через зайнятість у школі не зміг прибути на конспіративну квартиру союзу. Зустріч відбулася в будинку № 12 на вулиці Го-

Із часу свого виникнення підпільна організація «Сірі шеренги» підпорядковувалася львівському центру, на чолі якого стояв майор Зигмунд Добровольський. Основу наявних конспіративних осередків становили колишні учасники молодіжної організації «Союз польського харцерства». За наказом львівського центру така антирадянська організація виникла й у Здо́лбунівському повіті під керівництвом учителя Станіслава Бонка, мова про якого піде у наступному номері газети. Функції зв'язкового зі львівським центром «Сірих шеренг», а пізніше із СЗБ–2 у Рівному виконував Генрик Соколовський, якому присвячено цей нарис.

Генрик Соколовський народився 1912 р. у містечку Дубровиці в родині Гната Карловича та Яніни Сильвестрівни Соколовських.

Rzeczywiście, następnego dnia Tadeusz Majewski przybył do Zdobunowa, żeby spotkać się ze Stanisławem Bąkiem osobiście. Wtedy to, w mieszkaniu Bąka, w obecności Henryka Sokołowskiego i Witolda Bidakowskiego zdecydowano w oparciu o Szare Szeregi utworzyć komendę ZWZ-2. Na komendanta powiatowego ZWZ Tadeusz Majewski mianował Stanisława Bąka. Następnie polecił obliczenie wszystkich obiektów strategicznych (mosty, koleje, stacje itp.), gdzie w przyszłości można by było prowadzić działania dywersyjne. Tadeusz Majewski wymagał od Stanisława Bąka założenia ośrodka ZWZ-2 zgodnie z określoną strukturą, dlatego też od razu zaczęto organizować działalność poszczególnych oddziałów (referatów). Referat organizacyjny rozpoczął swoją działalność pod dowództwem Henryka Sokołowskiego. Do jego zadań należało: angażowanie nowych członków, prowadzenie rachunkowości, tworzenie oddziałów na terenie powiatu Zdobunów, nawiązanie kontaktów między oddziałami i organizacją powiatową.

Na jednym z następnych spotkań czołówki zdobunowskiego ośrodka ZWZ-2, które odbyło się w szkole, Stanisław Bąk przyjął od Henryka przysięgę. Wtedy też dla zachowania konspiracji młody człowiek przyjął pseudonim «Pieniek».

27–28 maja Henryk po raz kolejny jeździł do Równego, gdzie w mieszkaniu nauczycielki Janiny Dynakowskiej otrzymał 200 rubli na potrzeby ZWZ-2 w Zdobunowie. Odbił wówczas długą rozmowę z Tadeuszem Majewskim. Komendant Okręgu Wołyń wyrażał oburzenie z powodu deportacji polskiej ludności z terenów Ukrainy Zachodniej, przeprowadzanej przez sowieckie organy represyjne. Był przekonany, że dywersje w transporcie kolejowym mogłyby przeszkodzić deportacji. Wtedy właśnie powstał plan zburzenia mostu kolejowego na odcinku drogi Zdobunów–Szepetówka. W rozmowie z Henrykiem Tadeusz Majewski nalegał, aby na terenie zdobunowskiego ośrodka ZWZ-2 spisano wszystkich funkcjonariuszy NKWD i milicji, aby ludzie z organizacji znali ich twarze i prowadzili nad nimi stały nadzór.

28–30 maja Henryk Sokołowski był z wizytą we Lwowie, gdzie miał kolejne spotkanie z «Mieczysławskim». Dokładnie opowiedział mu o założeniu ośrodka ZWZ-2 w Zdobunowie i organizacji działalności poszczególnych jego referatów. «Mieczysławski» interesował się udziałem

polskiej młodzieży w działalności podziemia. Uważał, że jest ona mało aktywna, więc w celu aktywizacji młodzieży «Mieczysławski» wydał Henrykowi 200 rubli oraz «instrukcję dla nauczyciela» co do prowadzenia agitacji wśród polskich uczniów i nauczycieli. Pieniądże i instrukcję Henryk przekazał Stanisławowi Bąkowi.

Po przyjeździe do Równego, w pierwszych dniach czerwca 1940 r., Henryk dowiedział się, że Janina Dynakowska i Tadeusz Majewski zostali aresztowani. Areszt Janiny Sułkowskiej, wobec której wszczęto postępowanie w ramach sprawy «Labyrint», a także jej zeznania uzyskane w czasie wielogodzinnych, wyczerpujących przesłuchań, umożliwiły Równieńskiemu Zarządowi NKWD likwidację Szarych Szeregów. Zgodnie z rozkazem Tadeusza Majewskiego, dziewczyna miała nawiązać kontakt ze Stanisławem Bąkiem. W tym celu otrzymała hasło «Od pana Mieczysława». Po jej areszcie z tym hasłem do komendanta Stanisława Bąka wyruszył agent NKWD «Lwowski».

Henryk Sokołowski został aresztowany 15 czerwca 1940 r. Od razu przyznał się, że był członkiem ZWZ-2, przez dłuższy czas ukrywał jednak swoją przynależność do Szarych Szeregów. W trakcie jednej wszczętej sprawy kryminalnej do więzienia NKWD trafiło od razu 15 osób. Przesłuchiowano je równolegle i dzięki temu śledczy pozyskali informacje na temat struktur i działalności polskiego podziemia w Równem i w byłych miastach powiatowych.

Decyzją Równieńskiego Sądu Obwodowego z dnia 13–15 listopada 1940 r., Henryk Sokołowski został oskarżony według art. 54–2, 54–11 KK USRR oraz skazany na 10 lat pozbawienia wolności w obozach pracy i 5 lat ograniczenia praw obywatelskich zgodnie z p. a, b, c art. 29 KK. Jego dalszy los nie jest nam znany.

Tetiana SAMSONIUK

goła. Jednak вона виявилася безрезультатною. Тадеуш Маєвський не став ділитися планами стосовно розбудови конспірації з невідомим йому юнаком, але попередив, що наступного дня приїде до Здобунова. Попросив зустріти його на вокзалі.

I дійсно на наступний день Тадеуш Маєвський відвідав Здобунів, щоб урешті зустрітися зі Станіславом Бонком особисто. Тоді на квартирі Бонка у присутності Генрика Соколовського та Вітольда Бідаковського було вирішено створити на базі «Сірих шеренг» осередок СЗБ-2. Залишивши Станіслава Бонка виконувати функції керівника, Тадеуш Маєвський зобов'язав групу взяти на облік усі стратегічні об'єкти й технічні споруди (мости, залізничні колії, станції та ін.), де в майбутньому можна було б здійснити диверсійні акти. Оскільки Тадеуш Маєвський вимагав від Станіслава Бонка створення осередку СЗБ-2 за певною структурою, той відразу взявся за налагодження діяльності окремих його підрозділів (рефератів). Зокрема, організаційний реферат розпочав діяльність під керівництвом Генрика Соколовського. Серед його завдань – залучення нових кадрів, здійснення їх обліку, заснування відділень на території Здобунівського повіту, налагодження їх зв'язку з повітовою організацією.

На одній із наступних зустрічей активу здобунівського осередку СЗБ-2, що відбулася у школі, Станіслав Бонк прийняв у Генрика присягу. Тоді ж для збереження конспірації юнак вибрав собі псевдо «Пенек».

27–28 травня Генрик вкотре вирушив до Рівного, де на квартирі вчительки Яніни Динаковської отримав 200 рублів на потреби СЗБ-2 у Здобуніві. Тоді ж він мав тривалу бесіду з Тадеушем Маєвським. Керівник Округу «Волинь» обурювався депортаціями польського населення з території Західної України, які здійснювали радянські карально-репресивні органи. Він був переконаний, що диверсії на залізничному транспорті могли б завадити вивезенню, і просив Генрика, за наявності відповідних людей, спробувати пошкодити залізничний міст на перегоні Здобунів–Шепетівка. Під час розмови з Генриком Тадеуш Маєвський наполягав на тому, що здобунівський осередок СЗБ-2 має взяти на облік усіх працівників НКВС та міліції, знати кожного в лице й вести за ними постійний нагляд.

28–30 травня хлопець відвідав Львів, де мав чергову зустріч із паном «Мечиславським», якому детально повідомив про створення осередку СЗБ-2 у Здобуніві й про налагодження діяльності окремих його рефератів. Останнього цікавила участь польської молоді в конспіративній роботі, проте цей сегмент місцевого польського населення у Здобуніві залишався малозадіяним. Аби стимулювати роботу серед молоді, «Мечиславський» вручив Генрику 200 рублів та «інструкцію вчителю» стосовно ведення пропольської агітації серед поляків, учнів шкіл та вчителів. І гроші, й інструкції Генрик передав Станіславу Бонку.

Прибувши до Рівного на початку червня 1940 р., Генрик довідався, що Яніна Динаковська й Тадеуш Маєвський аresztовані. Ув'язнення Яніни Сулковської, яка проходила у справі «Лабіринт», і її свідчення, отримані на багатогодинних виснажливих допитах, дали підстави Рівненському УНКВС розпочати ліквідацію дочірньої організації СЗБ-2 «Сірі шеренги». За наказом Тадеуша Маєвського діяльність мала встановити контакт зі Станіславом Бонком. Для цього вона отримала пароль «від пана Мечислава». Після її арешту за вказаним паролем до повітового коменданта організації в Здобуніві вирушив агент НКВС «Львівський».

Генрика Соколовського арештував 15 червня 1940 р. Він відразу зізнався у причетності до СЗБ-2, проте тривалий час приховував своє членство у «Сірих шеренгах». Зазначимо, що за однією кримінальною справою до в'язниці НКВС потрапили відразу 15 осіб. Їх допитували паралельно, і це дало слідчим повну картину діяльності конспіративних осередків як у Рівному, так і в колишніх повітових містах.

За вироком Рівненського обласного суду від 13–15 листопада 1940 р. Генрика Соколовського засуджено за статтями 54–2, 54–11 KK УРСР на 10 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах та на п'ять років обмеження громадянських прав за пунктами а, б, в ст. 29 KK. Його подальша доля залишається невідомою.

Тетяна САМСОНІУК

Filmy dokumentalne na zamku w Łucku

W Łucku odbędzie się Festiwal Filmów Dokumentalnych pod Gołym Niebem «Lampa.doc». Organizatorzy pokażą 10 polskich i ukraińskich filmów dokumentalnych, wyprodukowanych w ciągu kilku ostatnich lat.

Trasa pierwszego festiwalu przebiega przez Łuck (22–24 lipca), Humań (5–7 sierpnia) i wyspę Chortycza pod Zaporozem (26–28 sierpnia).

Lampa.doc ma na celu popularyzację najlepszych współczesnych filmów dokumentalnych. Ponadto, festiwal popularyzuje pokazy filmów pod gołym niebem.

Imprezy odbędą się na terenie historycznych miejsc, wśród unikalnych krajobrazów Ukrainy. W Łucku będzie można obejrzeć filmy na zamku. Festiwal zacznie się 22 lipca o 20.30. Filmy będą wyświetlane codziennie o 21.00.

W następnym roku organizatorzy planują rozszerzyć ofertę festiwalu, w programie znajdą się nie tylko filmy ukraińskich i polskich twórców.

Organizatorem festiwalu jest ukraińska reżyserka filmów dokumentalnych Natalia Krasilnikowa, absolwentka Szkoły Wajdy, kursu DokPRO i Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego Teatru, Kina i Telewizji imienia Iwana Karpenki-Karego.

Z aktualnościami można będzie się zapoznać na profilu festiwalu na Facebooku: www.facebook.com/Lampa.doc Festiwal dokumentального кіно.

MW

Документальне кіно в Луцькому замку

У Луцьку відбудеться Фестиваль документального кіно просто неба «Lampa.doc». Організатори покажуть 10 документальних польських та українських фільмів, знятих протягом кількох останніх років.

Маршрут першого фестивалю прокладено через Луцьк (22–24 липня), Умань (5–7 серпня) та острів Хортицю біля Запоріжжя (26–28 серпня).

Lampa.doc має на меті популяризувати сучасну документалістику та продемонструвати найкращі фільми в наймальовничіших містах країни. Окрім того, фестиваль поширює міську культуру перегляду кінострічок просто неба.

Покази відбуватимуться на території історичних місць і унікальних природних ландшафтів України. У Луцьку фестиваль проведуть на території замку. Захід розпочнеться 22 липня о 20.30. Фільми показуватимуть щодня о 21.00.

Вже наступного року географія фестивалю, ймовірно, розшириться, і в програму потраплять не тільки стрічки українського та польського виробництва.

Організатор фестивалю – українська режисерка документального кіно Наталя Красильникова, випускниця школи Анджея Вайди, курсу DokPRO та Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого.

З анонсами програми можна буде ознайомитися на сторінці фестивалю у Facebook: www.facebook.com/Lampa.doc Фестиваль документального кіно.

BM

str. 1

solidarności, do tolerancji oraz do umiejętności budowania nowych relacji mimo trudnej przeszłości. Biskup Witalij Skomarowski na zakończenie zaznaczył: «Pan Ambasador Henryk Litwin powiedział wczoraj, że w czasie tych wydarzeń, które przeżywamy, wszystkie słowa wydają się zbędne. Jest w tym głęboka racja. Uważam za bardzo ważne to, że my dzisiaj coś robimy, a nie tylko mówimy. [...] Stosunek do bliźniego jest jakby kontynuacją naszego stosunku do Boga, przeniesieniem naszego świata wewnętrznego, duchowego na zewnątrz, do wymiaru wzajemnych relacji między ludźmi. [...] Przede wszystkim grzech odbywa się w sercu człowieka i dopiero potem ujawnia się w jego słowach i czynach. Prośmy Miłosiernego Pana, żeby oczyszczał nas swoją drogocenną krwią od każdego naszego grzechu. Ze skrucą skłaniajmy głowy także z powodu tych grzechów, które przerosły w bezмірне cierpienia tysięcy niewinnych mieszkańców naszej wołyńskiej ziemi i błagajmy Pana, by chronił nas przed powtórzeniem tego wszystkiego, czego człowiek nie zawahał się uczynić człowiekowi w tamtych ciemnych latach».

Po wspólnej modlitwie, na której byli obecni przedstawiciele polskiego korpusu dyplomatycznego i władz lokalnych, parafianie kościoła i goście Łucka, wystąpił Chór i Orkiestra Kameralna lubilaeum pod batutą Tomasza Orkiszewskiego.

Następnie odbyła się kolejna sesja Szkoły Katedralnej, której tematem była tożsamość narodowa, dialog i pojednanie. W sesji wzięli udział profesorowie Katolickiego Uniwersytetu imienia Stefana Wyszyńskiego: rektor Szkoły dr hab. Kazimierz Szalata, ks. prof. Henryk Skorowski i ks. prof. Józef Kłoch. Ostatni z nich, po wygłoszonej referacie o chrześcijańskim wymiarze pojednania, w odpowiedzi na ostre pytania słuchaczy o przyczynę tragedii i liczbę ofiar powiedział: «W tych trudnych pytaniach potrzebne jest tylko jedno: bycie chrześcijaninem. Jeśli uważamy się za chrześcijan, należy przebaczyć i prosić o przebaczenie».

Anatoli OLICH

Zdjęcia: Iryna KANAHEJEWA, Wacław KRYSZTAŁ

Віталій), йшлося не лише про пам'ять жертв, а й про здатність нас, сучасних людей, бути солідарними, поважати погляди один одного і вмійти будувати нові відносини попри важкий тягар минулого. Владика Віталій після завершення проповіді додав: «Посол Генрик Літвін вчора сказав, що під час таких подій, які ми переживаємо, всякі слова здаються зайвими. В цьому є глибока рація. Тому я вважаю, те, що ми сьогодні вже не говоримо, а робимо, є дуже важливим. [...] Ставлення до ближнього – це наче продовження нашого ставлення до Бога, це перенесення нашого внутрішнього, духовного світу назовні, у вимір взаємовідносин між людьми. [...] Насамперед гріх коїться в серці людини і лише потім проявляється в її словах та вчинках. Просімо Милосердного Господа, щоб очищував нас своєю Дорогоцінною Кров'ю з кожного нашого гріха. З жалем схилимо голови перед Богом також за ті гріхи, які вилилися у безмежні страждання тисяч невинних мешканців нашого Волинського краю, і благаймо Його, щоб уберіг нас від повторення всього того, чого не завагалася людина вчинити людині в ті темні роки».

Після спільної молитви, на якій були присутні представники польського дипломатичного

корпусу та місцевих органів влади, прихожани костелу та гості Луцька, відбувся концерт хору та камерного оркестру «lubilaeum» із Любліна під диригуванням Томаша Оркішевського.

Продовжила заходи чергова сесія Кафедральної школи на тему національної самоідентифікації, діалогу і примирення, в якій взяла участь професори Католицького університету імені Стефана Вишинського: ректор школи, доктор Казімеж Шалата, отці Генрик Скоровський та Юзеф Кльош. Останній після доповіді про християнський вимір примирення, відповідаючи на гострі запитання слухачів щодо причин трагедії та кількості жертв, зазначив: «У цих важких питаннях необхідне лише одне: бути християнином. Якщо ми вважаємо себе християнами, потрібно простити і самим попросити прощення».

Анатолій ОЛІХ

Фото: Ірина КАНАГЕЄВА, В'ячеслав КРИШТАЛЬ

Жебу пам'ятаць

Щоб пам'ять не стерлась

Polscy bikerzy przybyli na Ukrainę, aby złożyć hołd tym wszystkim, którzy zginęli 73 lata temu. W ramach IV Wołyńskiego Rajdu Motocyklowego zwiedzili obwód wołyński, rówieński i lwowski.

W pierwszym i drugim dniu wizyty polscy motocykliści wzięli udział we wspólnych nabożeństwach w intencji ofiar Rzezi Wołyńskiej, które odbyły się we wsi Mielnica w rejonie kowelskim (9 lipca) i w kościele Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Łucku (10 lipca). Następnie wyruszyli do Równego.

Przy wjeździe do miasta na uczestników rajdu czekali motocykliści z różnych rejonów Rówieńskiego. Po ustaleniu planu 100 bikerów w towarzystwie rówieńskiej policji wyruszyło do centrum Równego. Ogromna kolumna przejeżdżająca ulicami miasta, przyciągała uwagę mieszkańców. Bikerzy postavili motocykle na placu Niezależności, obok pomnika Tarasa Szewczenki i rozmawiali z mieszkańcami Równego o stosunkach polsko-ukraińskich, o teraźniejszości i przyszłości. Potem uczestnicy rajdu zebraли się koło Muru Pamięci Poległych na Majdanie i na Wschodzie Ukrainy. Tu złożyli kwiaty, zapalili znicze i chwilę ciszy uczcili poległych ukraińskich żołnierzy.

Dalej uczestnicy rajdu wyruszyli na Cmentarz Dubieński, gdzie spotkali się z parafianami kościołów Św. Piotra i Pawła w Równem i Św. Antoniego w Korcu.

Na tym cmentarzu leżą polscy legionieści, którzy oddali życie w walce z bolszewikami w 1920 r. Na ich grobach także złożyli kwiaty i zapalili znicze. Następnie wzięli udział we Mszy Św. w intencji wszystkich poległych na Wołyniu w różnym czasie, którą odprawił ks. Tomasz Czopor z kościoła Św. Piotra i Pawła w Równem.

Po nabożeństwie organizator IV Wołyńskiego Rajdu Motocyklowego Henryk Kozak powiedział: «Dziękujemy tym, którzy zachowują pamięć o naszych przodkach i modlimy się za wszystkich, którzy leżą w ziemi wołyńskiej». Edmund Goś z miasta Syców, który już od wielu lat przyjeżdża z polską młodzieżą do Korca, aby sprzątać stary polski cmentarz, dodał: «Jesteśmy tutaj, żeby pamięć o tych, którzy mieszkali kiedyś na Wołyniu, nie zanikła».

W następnych dniach uczestnicy rajdu zwiedzili również Podkamień, Brody i Lwów. Następny – V Wołyński Rajd Motocyklowy – odbędzie się za rok.

Jarosław KOWALCZUK,
Centrum Kulturalno-Edukacyjne
imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego w Równem
Foto autora Foto autora

Учасники IV Волинського мотопробігу завітали на Волинь, Рівненщину та Львівщину. Польські байкери приїхали до України, щоб віддати шану всім, хто загинув 73 роки тому.

У перший та другий день візиту польські мотоциклісти відвідали спільні богослужіння в пам'ять про жертв Волинської різанини, проведені в селі Мельниці Ковельського району (9 липня) та в костелі Святих Апостолів Петра і Павла в Луцьку (10 липня). Із Луцька вони вирушили до Рівного.

На в'їзді до міста на учасників мотопробігу чекали байкери з різних районів Рівненщини. Обговоривши план, 100 байкерів у супроводі рівненської поліції вирушили до центру Рівного. Велика колона, яка проїжджала вулицями міста, привертала увагу місцевих. Байкери припаркували мотоцикли на Майдані Незалежності, перед пам'ятником Тарасу Шевченку, та поспілкувалися з рівнянами про стосунки Польщі й України, про сьогодення та майбутнє. Потім учасники пробігу прийшли до стіни пам'яті загиблих на Майдані та на сході України. Там вони поклали квіти, запалили свічки та хвилиною мовчання вшанували пам'ять українських воїнів.

Далі колона рухалась до Дубенського цвинтаря, де учасники мотопробігу зустрілися з парафіянами кос-

телів Святих Петра і Павла в Рівному і Святого Антонія в Корці. На кладовищі спочивають польські легіонери, які віддали життя в боротьбі з більшовиками в 1920 р., на їхні могили байкери теж поклали квіти й запалили свічки. Вони також взяли участь у богослужінні в пам'ять про всіх загиблих на Волині в різні часи, яке провів ксьондз Томаш Чопор із костелу Святих Петра і Павла в Рівному.

Після богослужіння організатор IV Волинського мотопробігу Генрик Козак сказав: «Ми дякуємо тим, хто пам'ятає наших предків, та молимося за всіх, хто похований на Волині». Edmund Goś із міста Сицув, який уже багато років приїжджає разом із польською молоддю до Корця, щоб упорядкувати старий польський цвинтар, додав: «Ми тут, щоб пам'ять про тих, хто жив на Волині, ніколи не стерлась». У наступні дні учасники мотопробігу відвідали Підкам'янь, Броди та Львів. На 2017 р. заплановано вже V Волинський мотопробіг.

Ярослав КОВАЛЬЧУК,
Культурно-просвітницький центр імені Томаша
Оскара Сосновського в Рівному
Фото автора

**Informacja
wołyńska
Волинська
інформація**

Із липня 2016 р. продовжено проект «Екскурсоводи у відпустці», у рамках якого протягом літа тематичні екскурсії Луцьком проводитимуть непрофесійні гіді.

Od lipca 2016 r. jest kontynuowany projekt «Przewodnicy na urlopie», w ramach którego tematyczne wyściki po Łucku poprowadzą osoby, nie będące zawodowymi przewodnikami.

На очищення русла річки Сапалаївки Кабінет Міністрів України виділив Луцьку 498,8 тис. грн.

Na czyszczenie koryta rzeki Sapalaivka Łucku ukraiński rząd wyda 498,8 tys. hrywien.

Упродовж липня у Волинському краєзнавчому музеї діятиме виставка «Фігури» та оброчні хрести, як елемент народної культури, на якій можна оглянути близько 150 фотографій краєзнавця Павла Савчука.

W ciągu lipca w Wołyńskim Muzeum Krajoznawczym będzie czynna wystawa «Przydrożne krzyże elementem kultury ludowej». Można na niej obejrzeć ok. 150 zdjęć wykonanych przez krajoznawcę Petra Sawczuka.

Жителі Липлян, що на Волині, на дні села представили 1030 власноруч вишитих рушників.

Mieszkańcy wsi Liplany na Wołyniu podczas obchodów święta swojej miejscowości zaprezentowali 1030 własnoręcznie wyhaftowanych ręczników.

На реконструкцію дитсадка в селі Уховецьку на Ковельщині, який закрили ще в 90-х рр., із державного бюджету планують виділити 2 177 750 грн.

Na renowację przedszkola we wsi Uhoweck w rejonie Kowelskim, które zostało zamknięte w latach 90-tych, z budżetu państwa zostaną przeznaczone 2 177 750 hrywien.

Відповідно до соціологічного опитування групи «Рейтинг» Луцьк розділив із Рівним перше місце серед обласних центрів України за рівнем україномовності. В обох містах українською розмовляють 97 % населення.

Według sondażu przeprowadzonego przez grupę «Rejting» 97 proc. mieszkańców Łucka i Równego rozmawia na co dzień w języku ukraińskim. Są to najlepsze wyniki wśród miast obwodowych na Ukrainie.

Zdalna opieka medyczna

Дистанційна допомога

Ponad 250 pacjentów z Łodzi zostanie objętych innowacyjnym programem teleopieki medycznej. W ramach pilotażowego projektu osoby powyżej 65 roku życia bez wychodzenia z domu będą mogły zdalnie m.in. uzyskać diagnozę lekarską oraz samodzielnie wykonać badania.

Програма інноваційної медичної допомоги на відстані охопить понад 250 пацієнтів у Лодзі. У рамках пілотного проекту люди віком від 65 років зможуть дистанційно, не виходячи з дому, отримати діагноз, а також самотійно провести огляд.

Mieszkańcy Łodzi jako jedni z pierwszych będą mogli korzystać ze zdalnej opieki medycznej. Zostanie ona uruchomiona przy współpracy Miejskiego Centrum Medycznego im. dr. Karola Jonschera oraz firmy Comarch, która w ramach realizacji badawczo-rozwojowego projektu «Miasto Zdrowia» nieodpłatnie udostępni łódzkiej placówce nowoczesne urządzenia telemedyczne oraz aparaty telemetryczne.

Wdrożenie innowacyjnego systemu ma umożliwić chorym stałą kontrolę nad stanem zdrowia w warunkach domowych, uzyskanie diagnozy, przypomni o zażyciu leków, a także o innych zaleceniach lekarskich.

Pilotażowe świadczenie usług na odległość dedykowane osobom starszym, niesamodzielnym lub obłożnie chorym rozpocznie się w Łodzi w listopadzie i potrwa pół roku. W tym czasie ma zostać przebadanych ponad 250 osób i wykonanych ok. 15 tysięcy zdalnych badań. Program skierowany będzie głównie do osób powyżej 65 roku życia podzielonych na cztery grupy – bez zidentyfikowanych schorzeń oraz z chorobami serca, dróg oddechowych i cukrzycy.

Źródło: Kurier PAP – www.kurier.pap.pl

Мешканці Лодзі одними з перших матимуть можливість скористатися дистанційною медичною допомогою. Її надаватиме Міський медичний центр імені доктора Кароля Йоншера у співпраці з фірмою «Comarch», яка в рамках дослідницького проекту «Місто здоров'я» безкоштовно забезпечить лодзький заклад здоров'я сучасним телемедичним обладнанням та телеметричними пристроями.

Запровадження інноваційної системи надасть змогу хворим постійно контролювати свій стан здоров'я в домашніх умовах, отримати діагноз, нагадає про прийом ліків, а також про інші рекомендації лікаря.

Реалізація пілотного проекту із надання дистанційних послуг, покликаної допомогти безпорадним або тяжкохворим літнім людям, розпочнеться в Лодзі в листопаді та триватиме шість місяців. У цей час під опікою перебуватимуть понад 250 осіб. Із їх участю виконують близько 15 тис. дистанційних досліджень. Програма буде спрямована, головним чином, для людей, старших 65 років, розділених на чотири групи: особи без діагностованих захворювань, а також із хворобами серця, органів дихання та з діабетом.

Джерело: Kurier PAP – www.kurier.pap.pl

GUS: w końcu grudnia było 38 mln 437 tys. Polaków

Наприкінці грудня зареєстровано 38 млн 437 тис. поляків

Pod względem liczby ludności Polska jest na 6. miejscu w UE i 34. na świecie. Na koniec grudnia 2015 r. było nas 38 mln 437 tys. – podał Główny Urząd Statystyczny.

W 2015 roku na 100 Polaków przypadało 107 Polek. Według wyliczeń Urzędu, przeciętnie Polka żyje 81,6 roku, Polak – 73,6 roku.

W 2015 r. 62 proc. osób było w wieku produkcyjnym (18 – 59/64 lata), przedprodukcyjnym – 18 proc., zaś w wieku poprodukcyjnym – 20 proc. W 2015 r. w Polsce urodziło się 369,3 tys. dzieci, jednak w tym czasie zmarło o 25,6 tys. osób więcej niż się urodziło (w 2014 r. było to 1,3 tys., w 2013 r. 17,7 tys.).

Jak podał GUS, dzietność Polek wynosi 1,29. W omawianym roku zawarto 188,8 tys. małżeństw, 67 tys. małżeństw zakończyło się w tym czasie rozwodem.

Polska znajduje się w grupie średnio zaludnionych państw europejskich. Na 1 kilometr kw. powierzchni średnio mieszkają 123 osoby; w miastach ok. 1062, na terenach wiejskich 53. Najbardziej ludnym województwem jest Małopolskie (222 osoby na km kw.); najmniej ludne jest Podlaskie – 59 osób na kilometr kwadratowy powierzchni.

Źródło: Kurier PAP – www.kurier.pap.pl

З огляду на кількість населення Польща займає шосте місце в ЄС і тридцять четверте у світі. Наприкінці грудня 2015 р. поляків зареєстровано 38 млн 437 тис.

У 2015 р. у Польщі на 100 чоловіків припадало 107 жінок. Згідно з підрахунками Головного статистичного управління (ГСУ), у середньому поляк живе 81,6 років, а поляк – 73,6 років.

У 2015 р. 62 % осіб у Польщі мали продуктивний вік (18–59/64 рр.), допродуктивний вік мали 18 % польського населення, а післяпродуктивний – 20 %. У 2015 р. у Польщі народилося 369,3 тис. дітей, проте водночас померло на 25,6 тис. більше, ніж народилося (2014 р. – 1,3 тис., а 2013 р. – 17,7 тис.).

Як подає ГСУ, на одну польку припадає в середньому 1,29 дитини. В аналізованому році

укладено 188,8 тис. шлюбів, а 67 тис. подружніх пар у цей період розлучилися.

Польща належить до групи середньонаселених європейських держав. На 1 кв. км поверхні у середньому припадає 123 особи: у містах – близько 1062, на сільських територіях – 53. Найбільшу густоту населення має Маłopольське воєводство (222 особи на кв. км); найменш заселене Підляське воєводство – 59 осіб на кв. км.

Джерело: Kurier PAP – www.kurier.pap.pl

Znaleźli pracę

Ponad 1,7 tys. młodych osób na Dolnym Śląsku znalazło zatrudnienie dzięki refundacji kosztów ich stanowisk pracy – podał Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy.

Dyrektor Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy Ewa Grzebieniak poinformowała, że z przeznaczonych w 2016 r. na refundację stanowisk pracy 46,4 mln zł w I półroczu br. wykorzystano już w regionie ponad 28 mln zł.

«1752 osoby przed 30. rokiem życia, które nie miały pracy, zyskały nowe zatrudnienie» – dodała Grzebieniak.

Rzecznik prasowy DWUP Stefan Augustyn poinformował, że na refundację zatrudnienia bezrobotnych do 30. roku życia Dolny Śląsk ma otrzymać do 2018 r. w sumie 185,7 mln zł. Według szacunków DWUP dzięki temu powstanie około 7 tys. nowych miejsc pracy.

Źródło: Kurier PAP – www.kurier.pap.pl

Знайшли роботу

«Понад 1,7 тис. молодих людей у Нижній Сілезії знайшли роботу завдяки поверненню витрат за їхні робочі місця», – повідомив Нижньосілезький відділ праці.

Директор Нижньосілезького воєводського відділу праці (НВВП) Ева Гжебеняк розповіла, що із 46,4 млн злотих, призначених у 2016 р. на повернення витрат за робочі місця, у першому півріччі цього року в регіоні вже використали 28 млн злотих.

«1752 особи віком до 30 років, котрі не мали роботи, отримали її», – додала Гжебеняк.

Прес-секретар НВВП Стефан Августин зазначив, що на повернення витрат за працевлаштування безробітних віком до 30 років Нижня Сілезія загалом має отримати до 2018 р. 185,7 млн злотих. За підрахунками НВВП, завдяки цьому з'являться приблизно 7 тис. нових робочих місць.

Джерело: Kurier PAP – www.kurier.pap.pl

Na Wołyniu odbyły się wybory uzupełniające

Відбулися проміжні вибори

17 lipca w okręgu wyborczym nr 23 na Wołyniu odbyły się wybory uzupełniające do Rady Najwyższej Ukrainy. Zwyciężyła w nich kandydatka partii «UKROP» Iryna Konstantkewycz.

Na Irynę Konstantkewycz głosowało 57,42 proc. wyborców. Na drugim miejscu znalazła się Ludmyła Kyrda z «Batkivszczyzny» 12,94 proc., na trzecim – Serhij Buła z Partii Radykalnej Oleha Laszki (8,71 proc.). 5,17 proc. wyborców oddało swój głos na bezpartyjnego Fedora Wenisławskiego, 3,97 proc. – na Jurija Kułaczeka z Bloku Petra Poroszenki «Solidarność», 3,33 proc. – na

Oleksandra Pyrożyka ze «Swobody». Bezpartyjni Iwan Wowk, Lubow Bałycka oraz Ihor Rycko otrzymali odpowiednio 2,83 proc., 1,44 proc. i 1,38 proc. głosów. Dziewięcioro pozostałych kandydatów otrzymało mniej niż 1 proc. głosów.

MW

На Волині 17 липня у виборчому окрузі № 23 відбулися проміжні вибори до Верховної Ради. Перемогу на них здобула кандидат від партії «УКРОП» Ірина Констанкевич.

За Ірину Констанкевич проголосували 57,42 % виборців. На другому місці опинилася Людмила Кирда з партії «Батьківщина» (12,94 %), на третьому – Сергій Була з Радикальної партії Олега Ляшка (8,71 %). 5,17 % виборців віддали свій голос за самовисування Федора Веніславського, 3,97 % – за Юрія Кулачека з партії «Блок Петра Порошенка «Солідарність»,

3,33 % – за Олександра Пирожика із партії «Свобода». Самовисуванці Іван Вовк, Любов Балицька та Ігор Рицько отримали відповідно 2,83 %, 1,44 % та 1,38 % голосів. Ще дев'ять кандидатів набрали менше 1 % голосів виборців.

BM

Posiadacze Karty Polaka mogą ubiegać się o wydanie polskiej wizy bez rejestracji

Власники Карти поляка можуть подавати візові анкети без реєстрації

Konsulat Generalny RP w Łucku informuje, iż od dnia 12 lipca 2016 r. osoby posiadające Kartę Polaka mogą ubiegać się o wydanie bezpłatnej polskiej wizy krajowej (typu «D/18») bezpośrednio w Konsulacie bez konieczności uprzedniej rejestracji wniosku wizowego w systemie e-konsulat.

Генеральне консульство РП у Луцьку інформує, що з 12 липня 2016 р. особи, котрі мають Карту поляка, можуть просити про видачу безкоштовної польської національної візи (типу «D/18») безпосередньо в консульстві без попередньої реєстрації візової анкети в системі e-konsulat.

W celu złożenia wniosku o wizę krajową posiadacze Karty Polaka powinni skorzystać z opcji «Wiza krajowa» – «WYPEŁNIJ FORMULARZ» na stronie www.e-konsulat.gov.pl.

Interesanci składający aplikacje wizowe na wizę D/18 będą przyjmowani w dni robocze w godzinach 9:00–11:00.

Źródło: luck.msz.gov.pl

Щоб подати анкету про національну візу, власники Карти поляка повинні заповнити її на сайті www.e-konsulat.gov.pl (див. «Віза» – «Національна віза» – «Заповни формуляр»).

Відвідувачів, які подають анкети на візу «D/18», прийматимуть у робочі дні з 9.00 до 11.00.

Джерело: luck.msz.gov.pl

e-Konsulat

Головна сторінка > Луцьк > Віза > Національна віза - Заповни формуляр > Реєстрація заяви на видачу візи

Menu

Віза

Національна віза - Зареєструй формуляр

Національна віза - Заповни формуляр

Шенгенська віза - Зареєструй формуляр

Шенгенська віза - Заповни формуляр

Візити

Карта поляка

Анулюй узгоджену дату візиту

Прикордонний рух

Зареєструй заяву

Цей формуляр дає можливість тільки заповнити і надрукувати візову анкету. Для того щоб домовитися про візит до вибраного консульства, прошу скористатися з опції реєстрування візової анкети.

Анкета для отримання національної візи

Поя формуляра з номерами 1, 2, 3, 5, 11, 13, 16, 31, 34 заповнюємо використовуючи виключно літери латинського алфавіту (A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z). Введення даних з помилками призведе до відмови прийняття анкети в консульстві.

Персональні дані

1. Прізвище(а)

2. Прізвище (-а) при народженні/попереднє прізвище (-а)(х)

3. Імена

4. Дата народження (рік-місяць-день)

5. Місце народження

Policjanci z Łucka na zlocie w Łodzi

W Łodzi odbył się 69. Zlot Gwiazdzisty Służb Mundurowych. Uczestniczyło w nim blisko tysiąc policjantów z całego świata.

W ramach zlotu odbyły się mistrzostwa Europy w slalomie samochodów i motocykli wraz z turniejem prędkościowym na placu manewrowym. Głównymi ulicami Łodzi przejechała także parada motocyklistów reprezentujących m.in. Polskę, Niemcy, Ukrainę i Szwajcarię.

W zespole Międzynarodowej Policijnej Auto-korporacji, która reprezentowała Ukrainę 69. w Zlocie Gwiazdzistym Służb Mundurowych, znaleźli się policjanci z Łucka – Ołena Czaban i Andrij Rakowec. W Zlocie wzięli udział także mundurowi z Odessy, Zaporozża, Dnipra i innych ukraińskich miast.

MW

Foto: [www.facebook.com/Патрульна поліція Луцька](http://www.facebook.com/Патрульна_поліція_Луцька)

Поліціанти з Луцька на зльоті в Лодзі

У Лодзі пройшов 69-й Зірковий зліт правоохоронних служб. У ньому взяла участь приблизно тисяча поліціантів з усього світу.

У рамках зльоту відбулися Чемпіонат Європи з автомобільного і мотоциклетного слалому, а також екстремальні гонки на тренувальному майданчику. Головними вулицями Лодзі проїхав парад мотоциклістів, які представляли Польщу, Німеччину, Україну, Швейцарію тощо.

У команді Міжнародної поліцейської автокорпорації, яка представляла Україну на 69-му Зірковому зльоті правоохоронних служб, опинилися поліцейські з Луцька – Олена Чабан та Андрій Раковець. У зльоті також взяла участь правоохоронці з Одеси, Запоріжжя, Дніпра та інших українських міст.

BM

Фото: [www.facebook.com/Патрульна поліція Луцька](http://www.facebook.com/Патрульна_поліція_Луцька)

Decyzje szczytu NATO

Рішення саміту НАТО

Приwódcy państw NATO podjęli decyzję o wzmocnieniu wschodniej flanki Sojuszu poprzez rozmieszczenie czterech batalionów liczących po ok. 1000 żołnierzy w Polsce i krajach bałtyckich – poinformował sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg.

«Керівники держав НАТО прийняли рішення про зміцнення східного флангу Альянсу шляхом розміщення чотирьох батальйонів, які нараховують приблизно по 1000 солдатів, у Польщі та Прибалтійських країнах», – повідомив Генеральний секретар НАТО Енс Столтенберг.

W pierwszym dniu obradującego w Warszawie szczytu Sojuszu potwierdzono też wzmocnienie obecności w południowo-wschodniej części NATO, ogłoszono wstępną gotowość operacyjną systemu obrony balistycznej, a także uznano cyberprzestrzeń za nową sferę działań operacyjnych.

«Dziś podjęliśmy decyzje, które zapewniają odstraszanie i obronę na miarę XXI w. w obliczu wyzwań XXI w. NATO odpowiedziało szybko i z determinacją» – powiedział sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg. Są to kolejne kroki po podjętych przez Sojusz po szczycie w Walii dwa lata temu.

«Zdecydowaliśmy o wzmocnieniu naszej obecności wojskowej we wschodniej części Sojuszu» – powiedział Stoltenberg. Cztery wielonarodowe batalionowe grupy bojowe zostaną w przyszłym roku rozmieszczone na zasadzie rotacji w Polsce, na Łotwie, na Litwie i w Estonii.

Sekretarz generalny NATO podkreślił, że decyzje te «pokazują siłę więzi transatlantycznych i oznaczają, że atak na jednego członka Sojuszu będzie uznany za atak na cały Sojusz». Wysłunięta obecność na wschodzie potrwa tak długo, jak będzie trzeba – zapewnił.

Na szczycie w Warszawie oficjalnie potwierdzono też, że Kanada będzie tzw. państwem ramowym – wystawiającym główne siły i dowodzącym – batalionu na Łotwie, Niemcy – na Litwie, Wielka Brytania – w Estonii, a Stany Zjednoczone w Polsce.

Według Stoltenberga w trakcie szczytu NATO także «praktycznie wszystkie kraje» Sojuszu zapowiedziały, że w różnej formie będą uczestniczyć we wzmacnianiu wschodniej flanki. Nie podał jednak szczegółów tych deklaracji.

Wcześniej minister obrony Wielkiej Brytanii Michael Fallon powiedział PAP, że do Estonii ma zostać wysłanych 500 żołnierzy (plus 150 do Polski).

Prezydent USA Barack Obama zapowiedział, że rotacyjny batalion w Polsce będzie liczył około tysiąca amerykańskich żołnierzy. Z kolei według rzecznika litewskiego MSZ do tego kraju zostanie wysłanych ok. 500 żołnierzy z Niemiec.

Według jednego z wysokich rangą przedstawicieli Kwatery Głównej NATO w skład batalionów dowodzonych przez Wielką Brytanię i Niemcy wejdą np. żołnierze francuscy.

Niezależnie od czterech wielonarodowych batalionów planowanych przez NATO siły wielkości ciężkiej brygady zamierzają – w ramach Europejskiej Inicjatywy Wsparcia (ERI) – przysłać Stany Zjednoczone.

Jak powiedział wysoki urzędnik NATO, Organizacja jest zaniepokojona rozbudową przez Rosję zdolności do utrudnienia dostępu do teatru działań (A2/AD anti-access/area denial), np. przez rozmieszczanie różnego zasięgu pocisków i systemów obrony powietrznej.

Zaznaczył, że jakkolwiek Rosja ma prawo do obrony własnego terytorium, to NATO musi mieć swobodę manewru w powietrzu i na wodach międzynarodowych oraz niezakłóconą łączność między sojusznikami. Za konieczną uznał poprawę sojuszniczych zdolności rozpoznawczych.

Jak podkreślił Stoltenberg, wzmocnienie obecności we wschodniej części Sojuszu «to ważny krok, ale to tylko jedna część szerszych działań, na które składa się także obecność na południowym wschodzie», oparta na wielonarodowej brygadzie w Rumunii. Brygada ta ma odbywać regularne ćwiczenia.

Poinformował, że przywódcy zwrócą się do strategów o przygotowanie wskazówek na spotkanie ministrów obrony w październiku dotyczących tego, jak i kiedy NATO może zwiększyć swoją obecność także na morzu i w powietrzu w rejonie Morza Czarnego.

W piątek 8 lipca Sojusz ogłosił też wstępną zdolność operacyjną systemu obrony przeciwa-

kietowej Aegis Ashore. «To oznacza, że okręty USA stacjonujące w Hiszpanii, radary w Turcji i instalacje przechwytyjące w Rumunii są teraz w stanie pracować razem pod dowództwem i kontrolą NATO» – powiedział Stoltenberg.

Według dyplomatów w praktyce piątkowa decyzja oznacza oficjalne przejęcie przez NATO od USA kontroli nad komponentem systemu obrony przeciwrakietowej, znajdującym się w Rumunii, gdzie zainstalowano baterię pocisków SM-3. Kolejna baza z tymi pociskami powstaje w Polsce, w Redzikowie.

«Ważne jest to, że system, który budujemy, jest całkowicie nastawiony na obronę. Jest zaprojektowany jako tarcza przed atakami spoza obszaru euroatlantyckiego i nie stanowi zagrożenia dla rosyjskiego systemu odstraszania nuklearnego» – powiedział Stoltenberg.

Kolejna decyzja szczytu NATO to uznanie cyberprzestrzeni za nową sferę działań operacyjnych.

«Uznaliśmy cyberprzestrzeń jako nową sferę działań operacyjnych, taką jak przestrzeń powietrzna, morze i ląd. To oznacza lepszą ochronę naszej łączności, naszych misji i operacji, a także więcej uwagi położonej na ćwiczenia i planowanie w tym zakresie» – oświadczył sekretarz generalny Sojuszu.

Według Stoltenberga to oznacza, że NATO wzmacnia swoją kolektywną obronę we wszystkich obszarach.

«Sojusznicy zostali też zobowiązani do wzmocnienia swej własnej obrony cybernetycznej oraz wymiany informacji i najlepszych praktyk» – podkreślił szef Sojuszu.

8 lipca kraje NATO zobowiązały się też do «wzmocnienia własnej odporności», a także zapewnienia «odpowiedniej kombinacji zdolności, by móc odpowiedzieć na nowe wyzwania, w tym zagrożenia hybrydowe» – poinformował Stoltenberg.

Jak dodał, odnowiono też zobowiązanie sprzed dwóch lat dotyczące nieobniżania wydatków obronnych. Rok 2015 był pierwszym od wielu lat, w którym łączne wydatki obronne krajów NATO nieznacznie wzrosły, a szacunki na 2016 r. pokazują 3-procentowy wzrost tych wydatków u europejskich członków Sojuszu i Kanady.

«To równowartość 8 mld dolarów – wskazał szef NATO – przed nami wciąż daleka droga, ale wierzę, że odwróciliśmy trend».

Stoltenberg podkreślił, że podjęte w piątek decyzje o wysuniętej obecności wojskowej na wschodzie to defensywna i proporcjonalna odpowiedź na działania Rosji i konflikt na wschodniej Ukrainie i aneksję Krymu. Jak mówił, nikt w NATO nie rozważał takich kroków przed wydarzeniami na Ukrainie.

«Nie chcemy nowej zimnej wojny, nowego wyścigu zbrojeń i nie dążymy do konfrontacji» – powiedział. Dodał, że wzmacniając odstraszanie NATO dąży jednocześnie do konstruktywnego dialogu z Rosją, która – jak podkreślił – jest największym sąsiadem Sojuszu, stałym członkiem Rady Bezpieczeństwa ONZ i odgrywa ważną rolę w kontekście wyzwań bezpieczeństwa w Europie i jej pobliżu.

Stoltenberg podkreślił, że «Rosja nie może i nie powinna być izolowana». Jak dodał, w związku z rosnącą aktywnością wojskową w Europie i naokoło niej NATO ma interes w ustaleniu reguł z Rosją, by uniknąć pomyłek i wypadków.

Źródło: Kurier PAP – www.kurier.pap.pl

U pierwszy dzień samitu Aльянсу, що проходив у Варшаві, було підтверджено зміцнення військової присутності в південно-східній частині НАТО, оголошено попередню операційну готовність системи балістичної оборони, а також визначено кіберпростір новою сферою операційної діяльності.

«Сьогодні ми прийняли рішення, які забезпечують відлякування й оборону, що відповідають вимогам та викликам XXI ст. НАТО відповіло швидко і рішуче», – сказав Генеральний секретар НАТО Енс Столтенберг. Це чергові кроки, які здійснив Альянс після саміту в Уельсі два роки тому.

«Ми вирішили зміцнити нашу військову присутність у східній частині Альянсу», – заявив Столтенберг. Чотири багатонаціональні батальйонні бойові групи у наступному році розмістять на ротаційній основі в Польщі, Латвії, Литві та в Естонії.

Генеральний секретар НАТО підкреслив, що ці рішення «показують силу трансатлантичних зв'язків і демонструють, що атаку на одного члена Альянсу розцінюватимуть як атаку на весь Альянс». «Збільшена присутність на сході триватиме настільки довго, наскільки це буде потрібно», – запевнив він.

На саміті у Варшаві було офіційно підтверджено, що Канада, яка надає основні сили, командуватиме батальйоном у Литві, Німеччина – в Латвії, Великобританія – в Естонії, Сполучені Штати Америки – в Польщі.

За словами Столтенберга, під час саміту НАТО «практично всі країни» Альянсу заявили, що по-різному братимуть участь у зміцненні східного флангу. Проте він не повідомив деталей цих декларацій.

Раніше міністр оборони Великобританії Майкл Феллон сказав Польській агенції преси, що до Естонії прибудуть 500 солдатів (також 150 – до Польщі).

Президент США Барак Обама повідомив, що ротаційний батальйон у Польщі нараховуватиме приблизно тисячу американських солдатів. Окрім того, за словами прес-секретаря литовського МЗС, до цієї країни буде вислано приблизно 500 солдатів із Німеччини.

Відповідно до заяви одного з представників штаб-квартири НАТО, до складу батальйонів, якими командуватимуть Великобританія та Німеччина, увійдуть, зокрема, французькі солдати.

Незалежно від чотирьох багатонаціональних батальйонів, запланованих НАТО, в рамках Європейської ініціативи підтримки (ERI) Сполучені Штати Америки мають намір надіслати сили, співрозмірні структурі важкої бригади.

Як заявив високоповажний урядовець НАТО, ця організація занепокоєна тим, що Росія розбудовує здатність ускладнювати доступ до театру дій (A2/AD, anti-access/area denial), наприклад, шляхом розміщення ракет різної дальності й систем повітряної оборони.

Він зазначив, що, хоч Росія й має право на захист власної території, НАТО необхідні свобода для маневрів у повітрі та міжнародних водах, а також безперервний зв'язок із союзниками. Ще зауважив, що потрібно покращувати розвідувальну здатність союзників.

Як підкреслив Столтенберг, зміцнення присутності у східній частині Альянсу – «важливий крок, але це лише одна частина ширших дій, на які впливає присутність на південному сході», що опирається на багатонаціональну бригаду в Румунії. Ця бригада має проводити регулярні навчання.

Він повідомив, що керівники держав звернуться до стратегів із проханням підготувати до зустрічі міністрів оборони в жовтні пропозиції щодо того, як і коли НАТО зможе збільшити свою присутність на морі та в повітрі у районі Чорного моря.

8 липня Альянс оголосив про попередню операційну здатність системи протиракетної оборони «Aegis Ashore». «Це означає, що кораблі США, які перебувають в Іспанії, радары в Туреччині та обладнання для перехоплення, розташоване в Румунії, тепер можуть співпрацювати під керівництвом і контролем НАТО», – сказав Столтенберг.

За словами дипломатів, на практиці це рішення означає те, що НАТО офіційно перейняло від США контроль над компонентом системи протиракетної оборони, який знаходиться в Румунії, де встановлено ракетну батарею «SM-3». Ще одну базу з цими ракетами будують у Польщі, в Редзикові.

«Важливо те, що система, яку ми будуємо, повністю налаштована на оборону. Вона запроектована як щит від атак з-поза євроатлантичного простору і не становить загрози для російської системи ядерного відлякування», – сказав Столтенберг.

Ще одне рішення саміту НАТО – це визнання кіберпростору новою сферою операційної діяльності.

«Ми визнали кіберпростір новою сферою операційної діяльності як і повітряний простір, море та сушу. Це означає кращий захист нашого зв'язку, місій та операцій. Ми також приділимо більше уваги навчанню та плануванню в цій сфері», – заявив Генеральний секретар Альянсу.

Відповідно до слів Столтенберга, це означає, що НАТО зміцнює свою колективну оборону в усіх сферах.

«Союзники зобов'язані зміцнити свою власну кібернетичну оборону, а також обмінюватися інформацією та найкращими практиками», – підкреслив керівник Альянсу.

Країни НАТО 8 липня зобов'язалися ще «зміцнити власну обороноздатність» та забезпечити «належну комбінацію можливостей, яка відповідала б новим викликам, зокрема гібридним загрозам», – повідомив Столтенберг.

Він додав, що було відновлено зобов'язання дворічної давності, згідно з яким члени НАТО не повинні знижувати витрати на оборону. 2015 р. був першим за довгий час, коли оборонні витрати країн-членів НАТО загальною дещо зросли, а підрахунки, проведені у 2016 р., демонструють 3-відсоткове збільшення цих витрат у європейських державах, членах Альянсу, та в Канаді.

«В еквіваленті це 8 млрд доларів, – зазначив керівник НАТО. – Перед нами ще далека дорога, проте я вірю, що ми цей тренд уже змінили».

Столтенберг підкреслив, що прийняті рішення про організацію військової присутності на сході – це захисна реакція та пропорційна відповідь на дії Росії, конфлікт на сході України та анексію Криму. Зазначив, що ніхто в НАТО не здійснював таких кроків до подій в Україні.

«Ми не хочемо холодної війни, нової гонки озброєнь і не прагнемо конфронтації», – заявив Столтенберг. Він також додав, що, зміцнюючи систему відлякування, НАТО одночасно прагне до конструктивного діалогу з Росією, яка, як він підкреслив, є найбільшим сусідом Альянсу, постійним членом Ради Безпеки ООН і відіграє важливу роль у контексті викликів безпеки у Європі та навколишніх регіонах.

Столтенберг зауважив, що «Росія не може і не повинна бути ізолюваною». Ще він додав, що у зв'язку зі зростанням військової активності у Європі й навколо неї, НАТО зацікавлене у встановленні стійких відносин із Росією задля уникнення помилок та небезпечних ситуацій.

Джерело: Kurier PAP – www.kurier.pap.pl

Po szczycie NATO: powrót do zbiorowej samoobrony

Decyzje Sojuszu Północnoatlantyckiego podjęte w Warszawie 8–9 lipca br. zostały powszechnie uznane za przełom. Wielu komentatorów ocenia je wręcz jako sukces o wymiarze historycznym. Nie ma dwóch zdań: w Warszawie wydarzyło się coś bardzo ważne.

Po pierwsze, państwa NATO zademonstrowały jedność i determinację w swojej odpowiedzi na aktualne i potencjalne zagrożenie na flance wschodniej Sojuszu. Bezsprzecznie zwiększa to bezpieczeństwo Polski i trzech państw bałtyckich – Estonii, Łotwy i Litwy.

Po drugie – i jest to zmiana o charakterze jakościowym – państwa Sojuszu dały praktyczny wyraz temu, że zasada jednakowego, czyli równego traktowania gwarancji bezpieczeństwa dla «starych» i «nowych» członków Sojuszu nie jest tylko werbalną deklaracją, ale znajduje swoje materialne potwierdzenie.

Reakcje Moskwy odbiegały tym razem od rutynowych – powtarzanych od lat – wypowiedzi, że «Rosja podejmie w odpowiedzi stosowne kroki». Jakkolwiek siłą bezwładu pojawiły się i takie głosy, to jednak komentarze oficjalnych przedstawicieli MSZ były raczej powściągliwe i sprowadzały się do tego, że «nie należy Rosji demonizować», że w istocie Sojusz NATO «powstrzymuje zagrożenia, które nie istnieją».

Gazeta Wyborcza

Pisła samitu NATO: повернення до групової самооборони

Rішення, прийняті Північноатлантичним альянсом у Варшаві 8–9 липня цього року визнали переломними. Багато фахівців оцінює їх як успіх історичного масштабу. Результат однозначний: у Варшаві сталося щось надзвичайно важливе.

По-перше, держави Альянсу продемонстрували єдність і рішучість у своїй відповіді на актуальні та потенційні загрози на східному фланзі Альянсу. Безперечно, це збільшує безпеку Польщі та трьох Прибалтійських держав: Естонії, Латвії та Литви.

По-друге, держави Альянсу практично показали, що правило однакового трактування гарантії безпеки для «старих» і «нових» членів Альянсу є не лише вербальною декларацією, але й знаходить своє матеріальне підтвердження.

Реакція Москви цього разу відрізнялася від тієї, яку вона повторює впродовж останніх років, тобто усталеної «Росія у відповідь застосує відповідні кроки». Звичайно, така реакція теж була, проте коментарі офіційних представників МЗС були доволі стриманими і зводилися до того, що «не варто демонізувати Росію» та що насправді НАТО «стримує загрози, які не існують».

Gazeta Wyborcza

NATO i Rosja bez porozumienia po szczycie NATO

Rada NATO-Rosja przedyskutowała ustalenia szczytu Sojuszu w Warszawie, ale obie strony pozostały przy swoich ocenach ws. tego, co powoduje wzrost napięć. Sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg podkreślił, że Sojusz odpowiada na działania Rosji na Ukrainie.

«Mielіśmy otwartą, szczerą dyskusję, atmosfera spotkania była dobra, ale się nie zgadzamy. Oczywiście wciąż dostrzegamy brak porozumienia między Rosją i NATO, jeśli chodzi o ocenę tego, dlaczego znajdujemy się w takiej sytuacji, w jakiej jesteśmy» – powiedział Stoltenberg na konferencji prasowej po posiedzeniu Rady NATO-Rosja w Brukseli.

Spotkanie, które obyło się w Kwaterze Głównej Sojuszu, trwało blisko trzy godziny. Było pierwszą okazją do przedyskutowania ustaleń szczytu NATO w Warszawie, gdzie sojusznicy zdecydowali o wysłaniu ok. 4 tys. żołnierzy do Polski i krajów bałtyckich.

Stoltenberg podkreślał, że dla NATO jest oczywiste, że zwiększenie obecności żołnierzy Sojuszu na jego wschodniej flance jest bezpośrednią odpowiedzią na działania Rosji na Ukrainie, w tym nielegalnej aneksji Krymu.

Rosja mocno krytykuje decyzję o rozmieszczeniu czterech batalionowych grup bojowych liczących po ok. 1000 żołnierzy w Polsce, Estonii, na Litwie i Łotwie.

Rosyjski ambasador przy NATO Aleksandr Gruszko po posiedzeniu Rady oświadczył, że obszar państw bałtyckich i Polski «przekształca się w przyczółek nacisku wojskowo-politycznego na Rosję i przenosi relacje z tymi krajami w wymiar wojskowy».

Polska Agencja Prasowa

NATO i Rosja bez porozumіння після саміту

Рада НАТО–Росія обговорила рішення саміту Альянсу у Варшаві, проте обидві сторони залишилися зі своїми оцінками того, що призводить до зростання напруги. Генеральний секретар НАТО Енс Столтенберг підкреслив, що Альянс відповідає на дії Росії в Україні.

«Ми мали відкриту, щиріу дискусію, атмосфера зустрічі була доброю, проте ми не погоджуємося один з одним. Звичайно, надалі немає порозуміння між Росією та НАТО, якщо йдеться про оцінку того, чому ми знаходимося в такій ситуації», – сказав Столтенберг на прес-конференції після засідання Ради НАТО–Росія в Брюсселі.

Зустріч, що відбулася у штаб-квартирі Альянсу, тривала приблизно три години. Це була перша можливість для обговорення рішень саміту НАТО у Варшаві, де союзники вирішили відправи-

2016 | NATO SCOPE

ти приблизно 4 тис. солдатів до Польщі та Прибалтійських країн.

Столтенберг підкреслив, що для НАТО є очевидним те, що збільшення присутності солдатів Альянсу на його східному фланзі – це безпосередня відповідь на дії Росії в Україні, зокрема на нелегальну анексію Криму.

Росія гостро критикує рішення про розміщення чотирьох бойових батальйонів, які нараховують приблизно по 1000 солдатів, у Польщі, Естонії, Литві та Латвії.

Російський посол при НАТО Олександр Грушко після засідання ради заявив, що територія Прибалтійських держав і Польщі «перетворюється в плацдарм військово-політичного тиску на Росію та переносить відносини із цими країнами у військовий вимір».

Polska Agencja Prasowa

Duda liczy na współpracę Polski i Francji

Partnerstwo Polski i Francji jest konsekwentnie rozwijane. Współpraca naszych krajów w UE i NATO jest niezbędna do budowy bezpieczniejszej Europy – napisał prezydent Andrzej Duda w depeszy gratulacyjnej do prezydenta Francois Hollande’a z okazji święta narodowego Francji.

Rzeczpospolita

Duda rozраховує на співпрацю Польщі та Франції

«Партнерство Польщі та Франції розвивається послідовно. Співпраця наших країн у ЄС та НАТО необхідна для будівництва безпечнішої Європи», – написав президент Анджей Дуда у вітальній телеграмі до президента Франсуа Олланда з нагоди Дня незалежності Франції.

Rzeczpospolita

Ryбacy złowili okręt podwodny

Żałoga francuskiego trawlera Daytona złapała w swoją sieć wyjątkową zdobycz, długą na 67 metrów stalową «rybę» – portugalski okręt podwodny Tridente. To potencjalnie śmiertelnie niebezpieczne spotkanie dla rybaków, ale nie tym razem. Do spotkania trawlera z okrętem podwodnym doszło u wybrzeży Wielkiej Brytanii, około 50 kilometrów na południe od przylądka Lizard. To mniej więcej połowa drogi do wybrzeży Francji przy ujściu Kanału La Manche do Atlantyku.

Portugalczycy brali udział w ćwiczeniach NATO i płynęli w zanurzeniu, kiedy dostali się w sieć trawlera. Żałoga okrętu podwodnego natychmiast przeprowadziła awaryjne wynurzenie i szybko pojawiła się na powierzchni w pobliżu zaskoczonych rybaków. Wojsko brytyjskie zapewnia, że nikomu nic się nie stało, ale «sieci francuskiej jednostki odniosły pewne uszkodzenia». Wszczęto dochodzenie. Dla załogi trawlera całe zdarzenie mogło się zakończyć znacznie gorzej. W przeszłości doszło do kilku incydentów, podczas których wynurzające się awaryjnie okręty podwodne uszkadzały lub wręcz zatapiały znajdujące się nad nimi jednostki cywilne.

TVN24

Rибалки спіймали підводний човен

Екіпаж французького трейлера «Дайтона» спіймав у свої сіті виняткову здобич – 67-метрову стальну «рибу» – португальський підводний човен «Тріденте». Потенційно це смертельно небезпечна зустріч для рибалок, проте не цього разу. Трейлер натрапив на підводний човен на узбережжі Великобританії, приблизно за 50 км на південь від мису Лізард. Це приблизно середина шляху до узбережжя Франції біля гирла Ла-Маншу в Атлантичному океані.

Португальці брали участь у навчаннях НАТО і пливли під водою, коли потрапили в сіті трейлера. Екіпаж підводного човна негайно провів аварійне спливання і швидко з’явився на поверхні біля здивованих рибалок. Британське військо заповнило, що нічого поганого ні з ким не сталося, проте «сіті французького екіпажу зазнали пошкодження». Відкрито слідство. Для екіпажу трейлера ця подія могла завершитися значно гірше. У минулому було кілька інцидентів, під час яких аварійні спливання підводних човнів пошкоджували чи топили цивільні судна, які знаходилися над ними.

TVN24

Niemcy szpiegowali kluczowych polityków z NATO i UE

Niemiecki wywiad zagraniczny BND inwigilował kilkudziesięciu prezydentów, premierów i ministrów oraz ich

biura w krajach UE i NATO – podał dziennik «Frankfurter Allgemeine Zeitung», powołując się на raport parlamentarnej komisji ds. kontroli służb.

Z raportu wynika, że BND interesował się за granicą 3300 celami, z których dwie trzecie stanowiły przedstawicielstwa dyplomatyczne sojusznicznych krajów, a także organizacje pozarządowe, instytucje gospodarcze, obiekty wojskowe i pojedyncze osoby.

Wersja raportu, do której dotarły niemieckie media, nie zawiera nazw państw i instytucji ani nazwisk inwigilowanych osób. Tygodnik «Der Spiegel» napisał w listopadzie zeszłego roku, że w polu zainteresowania BND znajdowało się także polskie MSW.

TVP Info

Німці шпигували за ключовими політиками НАТО і ЄС

«Німецька зовнішня розвідка (Федеральна розвідувальна служба – ФРС) стежила за кількома десятками президентів, прем’єр-міністрами, міністрами та їхніми офісами в країнах ЄС та НАТО», – повідомило щоденне видання «Frankfurter Allgemeine Zeitung», посилаючись на звіт парламентської комісії у справах контролю служб.

Відповідно до звіту ФРС цікавилася за кордоном 3300 об’єктами, з яких дві третини становили дипломатичні представництва союзницьких країн, а також неурядові організації, економічні інституції, військові об’єкти та окремі особи.

Версія звіту, яка потрапила в руки німецьких журналістів, не містить назв держав й інституцій, а також прізвищ осіб, за якими стежили. Тижневик «Der Spiegel» у листопаді минулого року написав, що у сфері зацікавлень ФРС знаходилося також польське MBC.

TVP Info

Norwegowie wsparli obronę polskiego nieba

W Centrum Operacji Powietrznych przebywał Szef Obrony Norwegii, Admirał Haakon Bruun-Hanssen. Admirał spotkał się z norwesкими żołnierzami wspierającymi zabezpieczenie Szczytu NATO.

Dowódca Norwegian Advanced Surface-to-Air Missile System (NASAMS) Stein Maute, przedstawił zadania jakie realizowały norweskie pododdziały w ramach wzmocnienia systemu polskiej obrony powietrznej.

Spotkanie było wyjątkową okazją do zapoznania się ze sprzętem i taktyką stosowaną w wojskach norweskich oraz do praktycznego przeciwiczenia procedur włączania jednostek NATO do pracy w systemie obrony powietrznej Polski.

Rp.pl

Норвежці підтримали оборону польського неба

У Центрі повітряних операцій перебував керівник оборони Норвегії, адмірал Хокон Бруун-Хансен. Він зустрівся з норвезькими солдатами, які підтримували безпеку саміту НАТО.

Керівник пересувного зенітного ракетного комплексу «NASAMS» Стайн Мауте представив завдання, які реалізували норвезькі підрозділи в рамках зміцнення системи польської повітряної оборони.

Зустріч дала виняткову можливість ознайомитися з обладнанням і тактикою, які застосовують норвезькі війська, та відпрацювати процедури включення підрозділів НАТО у роботу в системі повітряної оборони Польщі.

Rp.pl

Terroryzm jest nowym wyzwaniem dla NATO

– Sojusz był przygotowany do działań militarnych, natomiast zwalczanie terroryzmu było do tej pory w Europie zadaniem policji – wskazał były sekretarz ds. bezpieczeństwa wewnętrznego Stanów Zjednoczonych.

Michael Chertoff podkreślił в аудycji «Więcej świata», że «kiedy widzimy napływ migrantów przekraczających nielegalnie granice, kiedy mamy do czynienia z ludźmi, którzy wyjeżdżają do Syrii czy Iraku, by walczyć w szeregach Państwa Islamskiego, a następnie wracają do Europy, kiedy wreszcie widzimy rosnącą liczbę krajów upadłych на peryferiach Europy, to nie ulega wątpliwości, iż NATO musi włączyć się в większym stopniu в walkę з terroryzmem».

Jedynka

Тероризм – це новий виклик для НАТО

«Альянс був готовий до військової діяльності, натомість боротьба з тероризмом донині у Європі лишалася завданням поліції», – сказав колишній секретар у справах внутрішньої безпеки Сполучених Штатів Америки.

Майкл Чертофф підкреслив у програмі «Więcej świata»: «Коли ми спостерігаємо наплив мігрантів, котрі нелегально перетинають кордон, коли маємо справу з людьми, котрі виїжджають до Сирії чи Іраку воювати в лавах Ісламської держави, а згодом повертаються до Європи, коли, нарешті, бачимо все більшу кількість країн на периферії Європи, котрі банкрутують, не підлягає сумніву те, що НАТО має активніше включитися в боротьбу з тероризмом».

Jedynka

Informacje Lubelskie

■ Niebawem Światowe Dni Młodzieży, na które przyjedzie ponad 800 tys. ludzi z całego świata. Swój przyjazd zapowiedział m.in. Papież Franciszek. Główne miasto tego światowego zlotu to Kraków, ale wiele imprez towarzyszących odbędzie się także w innych miastach. W dniu 23 lipca tysiące młodych z całego świata spotkają się na stadionie «Arena» w Lublinie.

■ Rodzina Józefa Łobodowskiego – wybitnego poety i prozaika, komentatora politycznego, laureata Ogólnopolskiej Nagrody Młodych Literatów w latach 30-tych XX w. – przekazała książki o tym poecie Wołyńskiej Obwodowej Bibliotece Naukowej imienia Ołeny Pczyłki w Łucku. W tym mieście Łobodowski mieszkał przez 2 lata, redagując czasopismo «Wołyń». Józef Łobodowski zyskał sobie dużą sympatię u literatów polskich oraz ukraińskich, znał 11 języków, w tym ukraiński.

■ W Lubelskiem jest dobra gleba, bogate złoża węgla kamiennego, kredy i marglu, uprawia się tu najlepszy na świecie chmiel potrzebny do wyrobu piwa, a ostatnio w rejonie parczewsko-lubartowskim odkryto bogate złoża bursztynu na 20-metrowej głębokości. Najnowszy hit – złoża glaukonitu zawierającego wiele cennych minerałów i mikroelementów, w tym wysoki procent potasu. W rejonie Górki Lubartowskiej wykonano 36 odwiertów pozwalających na wyjęcie z ziemi próbek glaukonitu. Badania w czołowych laboratoriach Polski i Kanady potwierdzają wysoki procent potasu, znacznie wyższy od eksploatowanych złóż w USA i Australii. Glaukonit używany jest jako cenny ekologiczny nawóz, jako materiał do filtracji wody pitnej, do wyrobu farb do pisania ikon, do leczenia niegojących się ran. Zapasy glaukonitu w gminie Niedźwiada wystarczą co najmniej na 30 lat. Firma zajmująca się wydobyciem glaukonitu pokonuje teraz przeciwności administracyjne, by eksploatację minerału rozpocząć za rok.

■ Swoje dni obchodził w lipcu Zwierzyniec na zamojskim Roztoczu, do którego latem przyjeżdża wielu turystów z kraju i zagranicy. Odbiło się tu dużo imprez artystycznych, występy chórów, powodzeniem cieszyła się wystawa «Zwierzyniec w starej fotografii» ze zbiorów Adama Gąsiorowskiego.

■ W Lubelskiem kilka kościołów posiada wysokiej klasy organy. Bardzo cenionym instrumentem są organy w Farze Kazimierza Dolnego nad Wisłą, doskonały instrument mają Ojcowie Bernardyni w Lublinie, również dobry, choć bardziej współczesne są organy w kościele p.w. Świętej Rodziny w dzielnicy Czuby w Lublinie. Z reguły w każdym z tych kościołów odbywają się co tydzień koncerty w wykonaniu czołowych polskich organistów. Cykl koncertów trwa do połowy października.

■ Zamek Biskupi w Janowie Podlaskim stał się hotelem, w dodatku jednym z najładniejszych w tej części Polski. Nowy obiekt, który kosztował 60 mln złotych, ma blisko 200 pokoi, ponad 400 miejsc noclegowych, 16 sal konferencyjnych, 40 hektarów terenu. Największa sala konferencyjna ma 800 mkw. Pracę w nowym hotelu znalazło 100 osób. Jak wieść niesie, w tym obiekcie Adam Naruszewicz pisał tezy do Konstytucji 3 Maja, a jeden z apartamentów zdobią XVIII-wieczne malowidła ściennie odkryte podczas remontu obiektu.

■ Lublin się wyludnia – podaje Kurier Lubelski. W połowie ubiegłego wieku miasto liczyło 400 tys. mieszkańców, teraz tylko 326 tys. Co miesiąc stolica Lubelszczyzny traci 140 osób. Wśród przyczyn tego zjawiska – emigracja ludności, zwłaszcza młodych, za granicę. Z Lublina wyjechało też wielu mieszkańców do Warszawy, a ostatnio na wieś. Młodzi budują domki jednorodzinne opuszczając Lublin, m.in. podlubelska gmina Konopnica nie tak dawno liczyła 12,5 tys. mieszkańców, teraz skupia 13 tys.

■ Lekkoatletyczne mistrzostwa Europy w Amsterdamie okazały się rekordowe dla Polski. Po raz pierwszy w historii tej dyscypliny Polska znalazła się na czołowej pozycji. Reprezentacja zgromadziła aż 12 medali: 6 złotych, 5 srebrnych i 1 brązowy. Jeden złoty medal zdobył w rzucie młotem Paweł Fajdek reprezentujący Klub Sportowy Agros Zamość.

■ W dniach 12–14 sierpnia w Lublinie odbędą się warsztaty fotografii ulicznej prowadzone przez Tomasza Kulbowskiego. Artysta od lat zajmuje się promocją fotografii ulicznej i dokumentalnej, poprzez własną twórczość, projekt Eastreet, kolektyw Un-Posed, a także poprzez warsztaty prowadzone w Polsce i poza granicami, z różnymi grupami. Obecnie realizowaną formułę doskonalił na ostatnich warsztatach w Mołdawii, Chorwacji oraz Tajlandii.

■ Rekordową liczbę ponad 135 tys. paczek papierosów wartych blisko 2 mln złotych znaleźli funkcjonariusze Służby Celnej z przejścia granicznego w Hrebennem w ukraińskim autokarze. Papierosy były dosłownie wszędzie, m.in. siedzeniach, kołach i silniku. Rewizja pojazdu trwała kilkanaście godzin. Ani kierowca, ani żaden z pasażerów nie przyznał się do przemytu.

■ Ciekawostki przyrodnicze, miejsca, trasy, historia i rekreacja – to informacje, jakie możemy znaleźć w aplikacji mobilnej o gminie Hrubieszów. Aplikacja została przygotowana w ramach projektu «100 % Natury» realizowanego przez Towarzystwo na rzecz Ziemi we współpracy z samorządem.

■ Za dwa miesiące wysypisko śmieci w Nowodworze w gminie Lubartów zamieni się w zieloną górkę. To już czwarte składowisko w powiecie lubartowskim, które zostanie poddane gruntownej rekultywacji. Związek Komunalny Gmin Ziemi Lubartowskiej podpisał w tym celu umowę z firmą Tombet. Wysypisko śmieci w Nowodworze powstało w 1991 roku w wyrobisku po kopalni piachu. Odpady były składowane na ponad 3-hektarowej działce. Działalność wysypiska została wygaszona w maju. Teren wysypiska zostanie odpowiednio zabezpieczony, wyposażony w monitoring oraz studnie odgazowujące. Przez 30 lat, dwa razy do roku będzie się tu sprawdzać, jak osiada wysypisko i czy do wód gruntowych nie przedostają się szkodliwe substancje. ZKGZL już zrehabilitował wysypiska w Luszawie, Niedźwiadzie i Kolechowicach. Na ich miejscu posadzono las.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

■ Незабаром пройдуть Світові дні молоді, на які завітають понад 800 тис. людей з усього світу. Свій приїзд запланував також Папа Франциск. Головне місто з'їзду – Краків, але багато супровідних заходів відбудеться і в інших населених пунктах, зокрема в Любліні. 23 липня тисячі молодих людей з усього світу зустрінуться там на Світовому дні молоді на стадіоні «Арена».

■ Родина Юзефа Лободовського, видатного поета та прозаїка, політичного аналітика, лауреата Загальнопольської нагороди молодих літераторів у 30-х рр. XX ст., передала книжки про нього Волинській обласній науковій бібліотеці імені Олени Пчілки в Луцьку. У цьому місті Лободовський мешкав упродовж двох років та редагував часопис «Волинь». Юзеф Лободовський здобув велику славу серед польських та українських літераторів, знав 11 мов, зокрема й українську.

■ Люблінська земля має добрі ґрунти, багаті поклади кам'яного вугілля, крейди та мергелю, вирощує найкращий у світі хміль для виготовлення пива, а нещодавно в парчевсько-любартовському районі на глибині 20 м виявили поклади бурштину. Найновіший хіт – глауконіт, що містить безліч цінних мінералів та мікроелементів, зокрема високий відсоток калію. В районі Гурки Любартовської здійснили 36 буринь, які дозволили взяти із землі проби глауконіту. Дослідження у провідних лабораторіях Польщі й Канади підтверджують високий вміст калію, значно вищий, ніж у родовищах США та Австралії, які нині експлуатуються. Глауконіт – цінне екологічне добриво, матеріал для фільтрації питної води, виготовлення іконописних фарб, використовують його також у лікуванні ран, що погано гояться. Запасів глауконіту в гміні Недзвядзі вистачить щонайменше на 30 років. Фірма, яка через рік планує розпочати видобуток глауконіту, нині долає адміністративні перешкоди.

■ Свої дні відзначив Звезинець на замойському Розточчі, до якого влітку приїжджає багато польських та закордонних туристів. Там відбулося чимало мистецьких заходів, виступів хорів; успіхом відзначалася вистава «Звезинець на старій фотографії» на основі зібраних матеріалів Адама Гонсьоровського.

■ На Люблінщині кілька костелів мають висококласні органи. Цінний орган знаходиться в парафіяльному костелі у Казімежі Дольному на Віслі, чудовий інструмент мають в Ойцові Бернадіні в Любліні, також дещо сучасніший орган є в костелі Святої Сім'ї у мікрорайоні Чуби в Любліні. Як правило, в кожному із цих костелів щотижня проходять концерти за участю провідних польських органістів. Цикл концертів триває до середини жовтня.

■ Замок біскупів у Янові Підляському став готелем, причому одним із найгарніших у цій частині Польщі. Новий об'єкт, вартістю в 60 млн злотих і площею в 40 га, має близько 200 кімнат, понад 400 місць для ночівлі, 16 конференційних зал. Площа найбільшої конференційної зали – 800 кв. м. У новому готелі працюють 100 осіб. Як свідчить історія, в цьому місці Адам Нарушевич писав тези до Конституції 3 Травня, а один із апартаментів оздоблено настінними зображеннями XVIII ст., виявленими під час ремонту об'єкта.

■ «Населення Любліна зменшується», – повідомляє видання «Kurier Lubelski». В середині XX ст. в місті проживали 400 тис. осіб, а зараз їх тільки 326 тис. Щомісяця столиця Люблінщини «втрачає» 140 жителів. Серед причин такого явища – еміграція населення, особливо молоді. Також багато жителів Любліна виїхали до Варшави, а віднедавна й до сіл. Наприклад, у гміні Конопніці біля Любліна, яка недавно нараховувала 12,5 тис. жителів, зараз мешкають 13 тис. осіб.

■ Чемпіонат Європи з легкої атлетики виявився рекордно успішним для Польщі. Вперше в історії Польща опинилася в лідерах. Збірна здобула аж 12 медалей: 6 золотих, 5 срібних та 1 бронзову. Зокрема, золоту медаль у метанні молота отримав Павел Файдек, котрий представляє спортивний клуб «Agros» (Замость).

■ 12–14 серпня в Любліні відбудуться майстер-класи з вуличної фотографії, які проведе Томаш Кульбовський. Митець багато років займається популяризацією вуличної та документальної фотографії за допомогою власної творчості, проекту «Eastreet», колективу «Un-Posed», а також майстер-класів у Польщі та за кордоном із різними групами. Формулу, яку він реалізовує нині, удосконалював на останніх майстер-класах в Молдові, Хорватії та Тайланді.

■ Працівники Митної служби Польщі на прикордонному переході в Гребенному виявили в українському автобусі рекордну кількість цигарок: понад 135 тис. пачок, вартістю приблизно у 2 млн злотих. Цигарки були практично всюди, навіть у сидіннях, колесах і двигуні. Перевірка транспортного засобу тривала кільканадцять годин. Ані водій, ані жоден із пасажирів не зізнався в контрабанді.

■ Природні цікавинки, місця, маршрути, історія та відпочинок – інформація, яку можна знайти в мобільному додатку про гміну Грубешів. Його розробили в рамках проекту «100 % природи», який реалізовує Товариство сприяння Землі у співпраці з органами самоврядування.

■ Через два місяці сміттєве звалище в Новодвожі у гміні Любартові стане зеленим пагорбом. Це вже четверте звалище в Любартовському повіті, яке піддадуть ґрунтовній рекультивації. Комунальне об'єднання Любартовщини (КОЛ) підписало відповідний договір із фірмою «Tombet». Сміттєве звалище в Новодвожі виникло в 1991 р. на місці колишнього піщаного кар'єру. Відходи складали на ділянці площею понад у 3 га. У травні цього року звалище перестали використовувати. Його територія буде спеціально захищена та оснащена газовивідними отворами. Упродовж 30 років двічі на рік перевірятимуть, як осідає звалище і чи не потрапляють шкідливі речовини до ґрунтових вод. КОЛ уже рекультивував звалища в Люшаві, Недзвяджі та Колекховіцях, на місці яких висадили дерева.

Адам ТОМАНЕК

PRASA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Агент страховий	2 200	Збільшення клієнтської бази, укладення договорів на страхування, знання ПК
Агент торговельний	5 000	Наявність прав водія категорії В; наявність автомобіля; впевнений ко-ристувач ПК (знання програм ms office); вміння працювати з офісною технікою (факс, ксерокс, принтер, сканер); вільне володіння українською та російською мовами
Агент торговельний	2 200	Розвиток і просування товару і продукції на довірєній території відповідно до правил активного продажу
Бармен	1 450	Обов'язки бармена- офіціанта, приготування напоїв та обслуговування клієнтів
Бармен	1 500	Видача та приймання замовлень, приготування барної продукції, розрахунок гостей, ведення касової книги
Бетоняр	4 000	Виготовлення малих архітектурних форм
Бетоняр	1 450	Улаштування бетонних фундаментів, підлог, стяжок
Бухгалтер-ревізор	3 500	Проведення інвентаризації та контроль правильності ведення бухгалтерського та податкового обліку
Вантажник	5 000	Завантаження та вивантаження готової продукції (мішків з цукром по 50 кг). Вік претендентів від 21 року (згідно з вимогами законодавства)
Вантажник	2 000	Завантаження та розвантаження товару
Вантажник	1 450	Проведення навантажувально-розвантажувальних робіт
Вантажник	1 450	Розвантажування і загрузка готової продукції та цукру
Вантажник	3 000	Відвантаження готової продукції
Вантажник	1 450	Навантажувально-розвантажувальні роботи в цеху рибопереробки, вантаж до 33 кг
Вантажник	2 200	Здійснює всі вантажно-розвантажувальні роботи та переміщення товарів (макаронні вироби), забезпечує своєчасну подачу товарів
Вантажник	3 000	Завантаження-розвантаження продукції (молочна група), збір замовлень на складі
Верстатник широко-го профілю	3 500	Робота на універсальних токарних станках
Верстатник широко-го профілю	4 000	Вміння працювати на токарних універсальних станках
Виробник харчових напівфабрикатів	1 500	Виготовлення харчових напівфабрикатів
Водій автотранспортних засобів	1 800	Здійснення пасажирських перевезень автобусами «Богдан» та «Еталон»
Водій автотранспортних засобів	2 584	Перевезення поштових відправлень, матеріально-відповідальна особа
Водій автотранспортних засобів	1 450	Водій на автомобіль genault мастер вантажний. Доставка будматеріалів, розвантаження при потребі. Слідкувати за технічним станом автомобіля
Водій автотранспортних засобів	3 000	Розвезення хлібобулочних виробів по м. Луцьку та волинській області
Водій автотранспортних засобів	2 500	Робота водія із суміщенням посади машиніста бурової установки
Водій автотранспортних засобів	1 600	Вантажні перевезення по Україні та за кордон, наявність закордонного паспорту. Категорії В, С, Е, С, стаж роботи від 5 років
Водій автотранспортного засобу	2 500	Категорія В, С, здійснення доставки питної води по місту
Водій автотранспортного засобу	4 000	Здійснення перевезення пасажирів автобусом «Мерседес» в межах України
Водій електронавантажувача за сумісництвом вантажник	3 000	Перевезення готової продукції авто/електронавантажувачем
Водій тролейбуса	3 810	Водіння авторанспортного засобу (тролейбуса) маршрутами міста, якісно, вчасно з дотриманням графіка
Двірник	1 450	Прибирання території підприємства та адміністративних приміщень, косіння газонів

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Друкар офсетного плоского друкування	7 000	Друк різноманітної поліграфічної продукції, знання техніки та виробничих процесів
Електрогазозварник	3 000	Здійснення процесу зварювання металу та труб
Електромонтер з ремонту обмоток та ізоляції електроустаткування	2 000	Знання вимог правил техніки експлуатації електроустановок, обслуговування електричних установок на підприємстві
Електромонтер з ремонту повітряних ліній електропередачі	3 526	Обслуговування тролейбусних ліній
Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	3 000	Здійснення ремонту та обслуговування електроустаткування в галузі виробництва картону та паперу
Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	2 000	Здійснення ремонту та обслуговування електроустаткування
Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 741	Перевірка та ремонт електроприладів
Електромонтер охоронно-пожежної сигналізації	2 200	Обслуговування та монтаж охоронно-пожежної сигналізації
Закрійник	2 000	Пошиття постільної білизни, виконання економної розкладки лекал на тканині, розкрій тканини, пошиття на замовлення. Можливе стажування
Заступник керівника магазином	2 500	Контроль за роботою персоналу у магазині, проведення замовлення товарів на магазин та робота з акційним товаром (досвід від 1 року, ПК exel). Вул. Ветеранів, 1
Інженер з організації експлуатації та ремонту	5 000	Проведення ремонту автоматичних ліній з виробництва казеїнату, контроль роботи обладнання
Інженер-електронік	3 500	Виконання обов'язків старшого інженера-електроніка, контроль і обслуговування електронних приладів картонно-паперової машини, налагодження роботи обладнання, здійснення ремонту
Інженер-електронік	2 026	Організовує технічне обслуговування електронної техніки, забезпечує її раціональне використання, проведення профілактичного і поточного ремонту
Інженер-конструктор (механіка)	2 700	Контроль роботи автомобілів, проведення технічного огляду та ремонту автомобілів, забезпечення автозапчастинами
Кабельник-спаувальник	2 400	Обслуговування лінійно-кабельних споруд, монтаж кабелів
Касир торговельного залу	1 650	Обслуговування покупців на касі (сканування товарів, прийняття готівки, знання ПК)
Касир торговельного залу	2 000	Здійснювати оерації по прийняттю, обліку, видачі та збереженню грошей з обов'язковим дотриманням правил збереження
Командир відділення	2 000	Командир відділення пожежної команди, налагодження та контроль роботи підрозділу, організація проти-пожежної безпеки на підприємстві
Комірник	1 500	Здійснення супроводу та доставки замовлень до клієнтів. Оформлення документації, формування бази нових споживачів
Кондитер	1 500	Випікання хлібобулочних виробів, тортів, тістечок
Кондитер	3 500	Виготовлення короваїв, прикрашання святкових хлібин, виготовлення прикрас з мастики досвід роботи 2 роки
Кондитер	3 000	Формування, укладка кондитерських виробів
Кондуктор громадського транспорту	2 626	Продаж разових квитків у салонах тролейбусів
Кухар	1 500	Приготування холодних, гарячих закусок, м'ясних страв, до окладу додається доплата у відсотках
Кухар	1 450	Нарізка та підготовка салатів, холодних закусок, гарнірів
Кухар	1 450	Приготування страв української кухні, чебуреків, салатів, холодних закусок
Кухар	1 450	Приготування холодних закусок, салатів, гарячих страв, підготовка бенкетів
Кухар	3 000	Знання технологія приготування страв та салатів.

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Кухар	3 500	Технологія приготування перших та других страв відповідно до технологічної картки, контроль продуктів (зберігання, якість та наявність) в приватній броварні
Кухар (холодного цеху)	1 500	Приготування страв холодного цеху, стаж від 1 року
Кухар (холодного цеху)	1 500	Приготування страв холодного цеху, стаж від 1 року
Лікар-офтальмолог	1 600	Обслуговування клієнтів дитячої поліклініки по напрямку дитяча офтальмологія, оформлення супровідної документації
Лікар-педіатр	1 600	Проведення огляду та консультування пацієнтів дитячої поліклініки, оформлення супрвідної документації
Майстер	3 000	Майстер з технології картонно-паперової продукції
Майстер	3 000	Майстер з підготовки картонно-паперового виробництва на картонно-паперових машинах
Майстер	3 000	Старший майстер з ремонту та обслуговування енергоустаткування (енергозабезпечення), контроль і обслуговування енергоустаткування
Майстер виробничого навчання водінню	3 600	Практичне навчання учнів водінню
Манікюрник	1 500	Виконання манікюру з використанням гель-лаків та нарощування нігтів, художній розпис
Машиніст навантажувальної машини	4 000	Проведення поточного ремонту, догляд
Машиніст рубальної машини (виробництво целюлози та паперу)	3 000	Проведення операції рубання картону на рубальній машині
Машиніст тістомісильних машин	3 000	Слідкує за процесом приготування тіста, замісом тіста
Менеджер (управитель) в оптовій торгівлі	4 000	Проводить роботу по виявленню й обліку потенційних клієнтів, контролює електронну клієнтську базу, корегує, вносить зміни, організовує збуктову базу, бажано подавати своє резюме
Менеджер (управитель) з адміністративної діяльності	1 615	Робота з документами, робота з базою даних
Менеджер (управитель) з реклами	2 000	Відповідає на дзвінки, поповнення веб-сайту, відповіді на листи замовників
Менеджер (управитель) із збуту	3 000	Напрацювання бази клієнтів, реалізація продукції, пов'язаної з утилізацією відходів (контейнери для сміття), можливе навчання на робочому місці
Менеджер зі збуту	2 500	Реалізація електротехнічної, світлотехнічної продукції та будівельних матеріалів, робота з підприємствами Волинської області
Механік цеху	2 700	Здійснення нагляду та контролю за роботою механічного обладнання в цеху, проведення ремонтних робіт
Мийник-прибиральник рухомого складу	1 450	Здійснення прибирання та проведення мийки рухомого складу автопарку
Модельєр-конструктор	2 500	Моделювання жіночих сумок
Молодша медична сестра поліклінічного відділення	1 516	Прибирання кабінетів, коридору
Монтажник санітарно-технічного устаткування	1 741	Дотримання у належному стані санітарно- технічного обладнання, його ремонт
Монтажник систем утеплення будівель	3 000	Володіння навичками утеплення фасадів та улаштування декоративних штукатурок
Муляр	5 000	Мурування житлового будинку в Луцьку
Обвалювальник	2 200	Обвалювання туш і частин туш, розділка туш, півтуш, четвертин на частини для обвалювання м'яса, підготовка товару до продажу, пакування, маркування
Головний архітектор проекту	7 000	Пошук замовлень, укладення договорів, здійснення технічного керівництва проектами

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

Ruszyły zapisy na VI Bieg Polesie

Розпочався запис на VI Забіг Полісся

Organizatorzy zapraszają do zgłaszania się na VI Bieg Polesie. W tym roku odbędzie się on 13 sierpnia, a cała impreza będzie miała charakter biegu towarzyskiego – uczestnicy wyruszą w grupie, równym, wspólnym tempem, za eskortującym pojazdem organizatora.

Організатори запрошують приєднатися до VI Забігу Полісся. В цьому році він пройде 13 серпня, а весь захід матиме то-вариський характер – учасники бігтимуть групою спільним темпом за автомобілем організатора, який їх супроводжува-тиме.

Cała trasa liczy około 55 kilometrów. Dla osób o słabszej kondycji organizatorzy proponują odłą-czanie/dołączanie się od biegnącej grupy na ok. 10 km, ok. 15 km, ok. 30 km, ok. 37 km. Start i meta znajdują się w Zborezu (woj. lubelskie).

Bieg Polesie – to pierwszy polsko-ukraiński bieg transgraniczny. Celem imprezy jest pokonywanie granic i promowanie polsko-ukraińsko-białoruskiego Polesia.

Więcej informacji na stronie: www.biegpolesie.pl

Протяжність траси – 55 км. Для осіб зі слабшою фізичною підготовкою організатори пропо-нують відлучення/приєднання до групи бігунів приблизно на 10, 15, 30 чи 37 км. Старт і фініш знаходяться у Збережі (Люблінське воєводство).

Забіг Полісся – це перший польсько-український транскордонний забіг. Його завдання – до-лати кордони і популяризувати польсько-українсько-білоруське Полісся.

Більше інформації на сайті: www.biegpolesie.pl

Щиро вітаємо

Петра Мідрігана

з 55-річним ювілеєм! Бажаємо міцного здоров'я, наснаги, нових творчих злетів, здійснення всіх заповітних мрій. Нехай і в майбутньому Ваша енергія буде направлена на зміцнення польсько-української дружби.

Культурно-просвітницький центр імені Томаша Оскара Сосновського у Рівному

Drogi Jubilacie

Piotrze Midrihanie,

po pierwsze: zdrowia dobrego,
po drugie: życia pięknego, po trzecie: smutków niewielu,
po czwarte: dojścia do celu, po piąte: przyjaciół licznych,
po szóste: samych dni ślicznych, po siódme: uśmiechu
na twarzy, po ósme: dalekich wojaży,
po dziewiąte: błogiego snu, po dziesiąte: Lat życia STU!

Życzy redakcja Monitora Wołyńskiego

Drodzy Jubilaci,

Ludmiła Płotnikowa, Natalia Terechowa, Grzegorz Wielikin, Aleksandr Lesnow

z okazji Jubileuszu składamy moc życzeń:
uśmiechu, zdrowia, radości, mnóstwa prezentów i gości,
przyjaźni wielkich i małych,
wielu przygód niebywałych i uśmiechu wesołego i wszystkiego,
wszystkiego najlepszego!

Stowarzyszenie Kultury Polskiej na Wołyniu im. Ewy Felińskiej
&
redakcja Monitora Wołyńskiego

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą za pośrednictwem Fundacji «Wolność i Demokracja»

Założyciel/Zasnovnik - **Валентин ВАКОЛЮК**
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walenty WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Iryna KANAHEJWA/Ірина КАНАГЕЄВА

Redaktor naczelny: **Walenty WAKOLUK**
Korekta: **Jadwiga DEMCZUK, Olga SZERSZEN**
Redaktor techniczny: **Iryna KANAHEJWA**
Redaktor odpowiedzialny: **Aleksander SWICA**
Tłumaczenia: **Switłana PYZA, Natalia DENYSIUK**

Główny redaktor: **Валентин ВАКОЛЮК**
Коректори: **Ядвіга ДЕМЧУК, Ольга ШЕРШЕНЬ**
Технічний редактор: **Ірина КАНАГЕЄВА**
Відповідальний редактор: **Олександр СВИЦА**
Переклад: **Світлана ПИЗА, Наталія ДЕНИСЮК**

Адреса редакції:
43025 Луцьк, вул. Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідчення про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 г.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр. Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3